

ΩΡΑ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΠΡΟΗΛΗΡΩΤΕΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐνταῦθα ἐτησίαι..... Δρ. Νεῖαι 12
 Ἐν ταῖς ἐπιτροπ. ἐτησίαι..... " " 45
 Ἐν Τουρκίᾳ Ῥωμ. καὶ Αἰγύπτῳ λίρ. Τ. 4
 Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ..... Φρ. 26

Ἐκδίδεται καθ' ἑκάστην

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΠΡΟΗΛΗΡΩΤΕΑ

Δι' ἑκάστον στίχον ἀπαξ..... λεπτά 40
 " " " δις..... " 25
 " " " τρίς, καὶ τετράκις 20
 " " " πεντάκις καὶ ἐφεξῆς 15

Γραφεῖον τῆς Ὠρας κατὰ τὴν ὁδὸν Εὐριπίδου ἀριθ. 55.

Ἐκαστοφύλλον τῆς Ὠρας τιμᾶται λεπτῶν πέντε

1881

Τὸ νέον ἔτος εὐρίσκει τὴν Ἑλλάδα ἐτοιμοπόλεμον. Τὰ δικαιώματα αὐτῆς ἐπὶ τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν ἠπειρον ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀμφικτυονίας, ἡ δ' ἀναγνώρισις αὐτῆ ἤγαγε τὸν ἑλληνισμὸν εἰς τὸ δίλημμα, ὅπως προβῆ μέχρι τῶν ἐσχάτων εἰς ἀπόκτησιν τῶν ἐπιδικασθέντων αὐτῷ, ἢ ὅπως παραίτησθαι πᾶσαν ἐν τῷ μέλλοντι ἀξίωσιν ἐθνικῆς ὑπάρξεως.

Ἡ βερολίνοιος συνθήκη καὶ τὸ Π' πρωτόκολλον τοῦ συνεδρίου εἶχον ἐπιβάλλει εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑποχρεώσεις ἐνεργείας· ἀλλ' ἀφοῦ αὐταὶ αἱ ὑπογράφασαι τὴν συνθήκην καὶ τὸ πρωτόκολλον Δυνάμεις ἡμιφισθῆσαν τὸ κῆρος αὐτῶν, ἡ φρόνησις ὑπεχώρησε τῇ Ἑλλάδι· νὰ ὑποχωρῆ εἰς ἑστέρας ἀνεργεῖαι, ἀπορρίπτουσα πρὸς τὰς κυβερνήσεις περὶ τῆς σημασίας τοῦ ἰδίου αὐτῶν ἔργων. Ἡ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπελθούσα ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπουργικὴ μεταβολὴ ἐπῆνε κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀναμενομένην τροπὴν. Τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ κ. Γλάδστονος συνεκρότησαν νέαν αἱ κυβερνήσεις τῶν μεγάλων Δυνάμεων σύνοδον ἐν Βερολίνῳ, εἰδικὸν καὶ μόνον ἔχουσαν σκοπὸν τὴν ἄρσιν πάσης ἀσαφείας τῶν περὶ τῆς Ἑλλάδος ἀποφάσεων τοῦ βερολίνοιου συνεδρίου. Ἡ σύνοδος ἐξετέλεσε τὸ ἔργον αὐτῆς ἀπροσκόπως, ἐπισήμως δ' ἀνεκοινώθη ἡ ἀπόφασις αὐτῆς τῇ Ἑλλάδι καὶ τῇ Τουρκίᾳ· καὶ ἡ μὲν Ἑλλάς ἐπισήμως ἀπεδέχθη τὰ ἐπιδικασθέντα, κλείσασα οὕτω συμβόλαιον πρὸς τὰς Δυνάμεις, εἰς δὲ τὴν Τουρκίαν, προκαλοῦσαν συζητήσεις, ἀπήντησαν αἱ Δυνάμεις, ὅτι οὐδεμίαν ἠδύνασαν νὰ ἐπιτρέψωσιν ἀμφισβήτησιν τοῦ ὑπὸ τῆς συνόδου χαραχθέντος συνόρου καὶ ὅτι ἤθελον ἐξετάσει μόνον τὰς ἐνδεχομένας προτάσεις τῆς Πύλης· περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ὀθωμανικοῦ στρατοῦ ἀπὸ τῆς ἐπιδικασθείσης τῇ Ἑλλάδι χώρας καὶ τῆς παραδόσεως τῆς χώρας ταύτης εἰς τὴν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν.

Μετὰ τοιαύτην ἐνέργειαν τῆς Εὐρώπης οὐδεμία ἐπιτρέπετο ἀναβολὴ τῆς παρασκευῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς κατοχὴν τῆς νέας χώρας, εἰς τὸ ἔργον δὲ τοῦτο ἐπεδόθη τὸ κράτος μετὰ τῆς οὐδαρότητος τῆς ἐμπρεπούσης εἰς τὸν ἐκτελοῦντα ἐντολὴν τῆς Εὐρώπης. Ἐντολὴν τῆς Εὐρώπης ἐξεπλήρωσε καὶ ἡ Αὐστρουγγρία καταλαβοῦσα τὴν Βόσναν καὶ τὴν Ἑρζεγοβίνην, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ ἐκτελέσῃ ἀνακρίματώς τὴν ἐντολήν. Τοῦτο ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἑλλάς ἠτοιμάσθη εἰς πόλεμον.

Ἐνῶ οὕτως ἐξωθουμένη ὑπὸ τῆς Εὐρώπης κατῆλθεν ἡ Ἑλλάς εἰς ἀγῶνα περὶ τῶν ὄλων, ἡ δ' ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔργου διατελοῦσα βλέπει τὰς Δυνάμεις καὶ πάλιν συδιασκεπτομένας περὶ τοῦ κύρους τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν.

Τὸ κῆρος τῆς ἀποφάσεως τῆς βερολίνοιου συνόδου δὲν

δύνατον ἀμφισβητηθῆ ὡς ἡμιφισθηθήσαν τὰ περὶ Ἑλλάδος πρὸ τοῦ βερολίνοιου συνεδρίου ἀποφασισθέντα, δύναται ὅμως νὰ καταργηθῆ, ἂν συναινέσῃ καὶ ἡ Ἑλλάς, πρὸς τὴν συνεβλήθησαν αἱ Δυνάμεις διὰ τῆς ἐπίσημοι πρὸς αὐτὴν ἀνακοινώσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς συνόδου. Ἄλλ' εἶναι δυνατόν κυβερνήσεως ἑλληνικῆς νὰ συναινέσῃ εἰς τοῦτο. Ὅτι συνελήφθη τοιαύτη ἐλπίς ὑπὸ μιᾶς ἢ πλείονων εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων ἀποδεικνύει, πόσον ἀτελής εἶναι ἡ τῶν καθ' ἡμᾶς γνώσις ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Ἐγένοντο ἤδη διαδήματα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν παρὰ μιᾶς τῶν ἐνταῦθα πρεσβειῶν, ἐδήλωσαν δ' αἱ ἄλλαι πρεσβεῖαι, ὅτι εὐαρέστως αἱ κυβερνήσεις τῶν θά ἔβλεπον τὴν Ἑλλάδα ἀποδεχομένην τὰς διδομένας αὐτῇ συμβουλίας. Ἡ διασώσεως αὐτῆς ὑπαγορεύθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιτήδεως τῆς διασώσεως τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας, οὐδὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς ἐνδομύχους κυβερνήσεων τινῶν πεποιθήσεις. Ἄλλὰ καὶ ἂν πᾶσαι αἱ Δυνάμεις πεποιθότως προέτειναν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν ὑποχώρησιν, καὶ πάλιν αὐτὴ οὐδένα εἶχε λόγον, ἵνα ἀποδεχθῆ τοιαύτην συμβουλήν. Συμβουλή τοιαύτη οὐδὲν ἄλλο θ' ἀπεδείκνυεν εἰμὴ ὅτι παρὰ τῆς Εὐρώπης οὐδὲν ἔχομεν νὰ ἐλπίσωμεν, ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν. Ἡ Εὐρώπη διὰ τῆς βερολίνοιου συνόδου ἀπηύθυνεν οὐχὶ συμβουλήν, ἀλλ' ἐπιταγὴν εἰς τὴν Τουρκίαν· ἂν δ' ἡ Εὐρώπη μετὰ τὴν ἀποκρουσὴν τῆς ἐπιταγῆς ταύτης ἀντὶ νὰ ἐπιβληθῆ πρὸς τὴν Τουρκίαν παλινωδοῦσα στρέφεται πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ζητοῦσα παρὰ ταύτης θυσίας ὑπὲρ τῆς Τουρκίας, προδήλως ἡ Ἑλλάς ἀντὶ νὰ πτοηθῆ ἐκ τῆς αἰτήσεως τῶν Δυνάμεων, ὀφείλει νὰ παραδειγματισθῆ ἐκ τῆς διαγωγῆς τῆς Τουρκίας ἀποκρούουσα διακρήδην τὴν συμβουλήν. Ἄν ἡ Τουρκία δυστροποῦσα πρὸς τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις τῶν Δυνάμεων ἀμείβεται παρ' αὐτῶν, τί ἔχει νὰ φοβηθῆ ἡ Ἑλλάς ἐπὶ ἀποφάσεως αὐτῶν τῶν Δυνάμεων στηριζομένη, ὅπως ἀποτρέψῃ ἀπαιτήσιν αὐτῶν ἰδιοτελεῖ;

Εὐτυχῶς ὅμως ἡ συμβουλή, ἣν ἡ Ἑλλάς ἀποκρούει, κατὰ τύπους μόνον εἶνε συμβουλή ἀπάσων τῶν Δυνάμεων. Ἡ εὐρωπαϊκὴ ὁμοφωνία εἶνε πολύτιμος εἰς τὰς Δυνάμεις καὶ χάριν αὐτῆς ἀναγκάζονται αὐταὶ ἐνίοτε νὰ καταπνίγωσι τὰς ἰδίας αὐτῶν πεποιθήσεις· ἂν ὅμως δι' ἐνεργείας, μὴ προκαλουμένης παρ' αὐτῶν, ἀποτυγχάνωσι τὰ παρὰ τὰς πεποιθήσεις γινόμενα διαδήματα, χαίρουσιν ἐπὶ τῇ ἀποτυχίᾳ αἱ παρὰ τὰς πεποιθήσεις αὐτῶν ἀναγκασθεῖσαι νὰ μεταχρῶσι τῶν διαδημάτων Δυνάμεις. Τοῦτο κριτικῶς συμβαίνει ἤδη παρ' ἡμῖν. Ἀπορριπτομένης τῆς περὶ διαιτησίας συμβουλῆς παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἀνακτῶσι τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἐνέργειαν αἱ Δυνάμεις αἱ χάριν τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας συναινέσασαι παρὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν γνώμην εἰς τὴν περὶ τῆς διαιτησίας πρότασιν.

Αἱ Δυνάμεις αὐταὶ ἐνοοῦσιν ὄψιν καὶ συμφέρον ἔχουσι νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἀποφάσεως τῆς βερολινείου συνόδου. Ἡ πρωτοβουλία εἰς τὰ τῆς ἐκτελέσεως θ' ἀνήκειν εἰς αὐτάς, ἀλλ' ἀλλοθῶσαι περιπλοκαὶ εἰς τὰς σχέσεις τῶν Δυνάμεων καὶ τῶσι τὴν ἐνάσκησιν τῆς πρωτοβουλίας ταύτης δυσχερῆ ἢ παρόση ὡρᾶ παρὰ τῆς; Ἑλλάδος ἄρα ἀναμένοντιν αἱ ἡμεῖς αὐταὶ τὴν ὄψιν, ἵνα δυνηθῶσι νὰ τῆ προσηφύλησιν τὴν ὀφειλομένην συνδρομήν.

Οὐδεμίαν σκέψιν εἶνε ἱκανή, ἵνα ἐκτρέψῃ τὴν Ἑλλάδα τῆς ὁδοῦ εἰς ἣν εἰσηλθε. Τὴν πολεμικὴν τῆς Ἑλλάδος ἐνέργειαν οὐ μόνον ὁ ἑλληνισμὸς ἀπεκδέχεται, ἀλλ' ἀπεκδέχονται αὐτὴν καὶ αἱ κυβερνήσεις αἱ ἐμμένοντες πιστὰ εἰς τὰς ιδέας, αἵτινες ὑπεγόρευσαν τὴν ἀπόφασιν βερολινείου συνόδου.

Ἐὰν ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν ἀπάναντι τῆς Ἑλλάδος στάσιν τῶν Δυνάμεων, οἷα ἐπισήμως παρ' αὐτῶν δικτυοῦται, ἀναγνωρίζομεν αὐτὴν οὐχὶ φιλικήν· ἂν ὡς ἀνασκησώμεν τὸν διπλωματικὸν πέπλον, βλέπομεν ὑπ' αὐτὸν ἀκμάζουσαν τὴν εὐνοίαν ἐκείνων, αἵτινες ἀδείχθη, ὅτι δύνανται καὶ νὰ ὤφελήσωσι καὶ νὰ βλάψωσι τὴν Ἑλλάδα. Ἄλλ' ἵνα καταστήσωμεν τὴν εὐνοίαν ταύτην ἐνεργόν, δεόν νὰ μὴ πτοηθῶμεν ἐκ τοῦ διπλωματικοῦ κλύματος, ἀλλὰ νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν ἀνδρικήν ἡμῶν περὶ ἐνεργείας ἀπόφασιν ἀναλαμβάνοντες τὴν πρωτοβουλίαν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν ὑπόθεσιν. Ταύτην ἔχει τὸ ἔθνος τὴν ἀποκρίσιν καὶ σοβαρὸν προσβλέπει εἰς τὸ ἀρχόμενον σήμερον ἕως ὅσον προσήκει εἰς τὸν ἀποδιδόμενον εἰς ἀγῶνα περὶ τῶν ὄλων, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐόωον χαιρετίζει αὐτὸ, διότι οὐδέποτε ἀπὸ τοῦ μεγάλου ὑπὲρ ἀνεφαρμόστου ἀγῶνος παρῆσθαι ὅσον μερὸν παρίσταται συνδυασμὸς περιστάσεων εὐνοϊκῶν πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ὑπόθεσιν.

Ἐπιθεώρησις τοῦ λήξαντος ἔτους

Φιλόσοφος τις τοῦ τελευταίου αἰῶνος, ὁ Διδερότος, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, ὠνόμαζε τὴν διπλωματικὴν κλίθεον ἀείποτε θερμαινόμενον καὶ οὐδὲν σχεδὸν κατορθοῦντα νὰ ἐψήσῃ. Τὸν ὄρισμον τοῦτον φαίνεται πληρέστατα δικαιολογοῦσα ἡ ἐπισκόπησις τοῦ λήξαντος ἔτους, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου εἰργάσθησαν μετὰ μοναδικῆς δραστηριότητος οἱ διπλωμάται. Οὐδεμίαν ἄλλην ἐνθυμούμεθα δωδεκαμηνίαν γοιματέραν διακινώσεων, ὑπομνημάτων καὶ ἐγκυκλίων καὶ μᾶλλον στείραν γεγονότων. Ἐξαιρέσει τῆς ἀλλαγῆς κυρίας πολίχνης τινος εἰς μόνους τοὺς λεμβούχους τοῦ Ἀδριακοῦ μέχρι χθὲς γνωστῆς, οὐδὲν εὐρίσκει νὰ μνημονεύσῃ συντελεσθὲν ὁ χρονολόγος, μόνη δὲ ἀκριβὴς ἐπιγραφή τῆς ἱστορίας τῆς περιόδου ταύτης ἦθελεν εἶνε αἰστορία τῶν ἐν σωτηρίῳ ἔτει 1880 ρηθέντων καὶ γραφέντων, ὧν τὸ ἀποτέλεσμα, ἂν πέρωται νὰ ἔχωσι τοιοῦτο, ἐκληροδοτήθη ἀνελλιπῶς εἰς τὸ ἐπιόν ἔτος. Ἰκανῶς ἀνοοῦσιν νομίζοντες τὴν λεπτομερῆ ἀνέλιξιν τοῦ ὄγκου τοῦτου διπλωματικοῦ φρελλοῦ, οὐ ἕλαστον ἔγγραφον προῦκάλεσεν ἡδὴ ἄνωτερον ἕως τῆς ἀξίας τοῦ κειμένου σχολία, θέλομεν περιορισθῆ συνοπτικῶς μνημονεύοντες τῶν κυριωτέρων φάσεων, δι' ὧν διήλθε καὶ πάλιν χωρὶς οὐδὲ βῆμα νὰ προχωρήσῃ πρὸς αἰτίαν λύσιν τὸ ζήτημα τῆς Ἀνατολῆς ἢ μᾶλλον τὸ τοῦ συλβιβασμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ἀσυμβιβαστῶν συμφερόντων τῆς Εὐρώπης.

Ὁ ἐγγύπτων εἰς τὸ κείμενον τῆς βερολινείου συνθήκης παρατηρεῖ, ὅτι οἱ ὄροι αὐτῆς δύνανται νὰ διακρεθῶσιν εἰς δύο ἀκριβῶς ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένας κατηγορίας, τοὺς ἀμέσως ἀπτομένους τῶν συμφερόντων μεγάλης τινος δυνάμεως, καὶ τοὺς εἰς μόνην τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν ἀνατολικῶν λαῶν ἀφορῶντας, εἰς τοὺς ὁποίους ἐμμέσως

μόνον διεφέροντο οἱ ὑπογράφαντες τὴν συνθήκην. Ἄν μετὰ τοῦτο ἀναπολήσῃ τὴν ἐπιτα πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς συνθήκης ταύτης ἐνέργειαν τῆς Εὐρώπης, ἄγεται νὰ πιστεύσῃ, ὅτι μόνον τῶν πρώτων τὸ κύρος ἐθεωρήθη ὡς ἀναμφισβητήτως καὶ κατεπειγόντως ὑποχρεωτικόν, τῶν δὲ ἄλλων ἢ ἐκτελέσει ἐφαίνετο κατὰ σιωπηλὴν συμφωνίαν κατὰ τοσοῦτο μόνον νὰ ἐκτελεσθῆ, καθ' ὅσον ἦτο δυνάτον οὐ μόνον ἄνευ βιασίων μέτρων καὶ κινδύνου τῆς εὐρωπαϊκῆς ἡσυχίας, ἀλλὰ καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ζήτησις τῶν ἀποκρῦφων συμφερόντων καὶ σκοπῶν, τοὺς ὁποίους ἐπεδίωκεν ἐκάστη δύναμις ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἴμου. Εἰς τὸ τελευταίον τοῦτο ἐνέκειτο πρὸ πάντων, ὁ κόμβος τοῦ ζητήματος, καθ' ὅσον ἂν αὐτὰ ἠεροῦντο οὐχὶ προσωρινῶς ἀλλ' ὀριστικῶς καὶ ἄνευ ὀπισθοβουλίας εἰς τὰ ἐν Βερολίῳ ἐπιτευχθέντα. δὲν ἐλέπομεν ποῖον κίνδυνον ἠδύνετο νὰ διατρέξῃ ἡ Εὐρωπαϊκὴ εἰρήνη ἐκ πίεσεως πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἀποφασισθέντων κοινῆς, εἰλικρινῆς καὶ ὁμοφώνου, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἤθελε καμφθῆ ὡς κάλαμος ἡ Τουρκία. Ἡ μόνη εἰς τοῦτο δυνάτη ἐνστασις εἶνε ὅτι καὶ θέλουσα δὲν ἠδύνετο ἡ Πύλη νὰ ὑπακούσῃ ἄνευ κινδύνου ἀποσυνθέσεως τοῦ ἀναγκαίου εἰσέτι τῇ εὐρωπαϊκῇ ἰσορροπίᾳ τουρκικοῦ κράτους, ἂν διὰ μίξ παρεχῶρι ἀλβανικὴν γῆν τοῖς Μαυροβούνιοις, δύο τῇ Ἑλλάδι ἐπαρχίας, αὐτόνομον ὑπαρξῶν τοῖς ἐν Εὐρώπῃ χριστιανῶς αὐτῆς ὑπηκόοις καὶ ριζικῶς τοῖς ἐν Ἀσίᾳ μεταρρυθμίσει. Δύσκολον ὅμως φαίνεται ἡμῖν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ ἐν Βερολίῳ συνελθόντες πρὸ πάντων δὲ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀγγλίας, ἠγγόνουν ἐπιθεωροῦντες ἐδαφικὰ ἢ διοικητικὰ εὐεργετήματα τοῖς ἐν Ἀνατολῇ χριστιανῶς τὰς δυσχερείας, καθ' ὧν ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὄρων τούτων τῆς συνθήκης ἐμελλε νὰ προσκρούσῃ, ἀφοῦ μάλιστα αὐτὰς ἀντέταξαν μετ' ὀλίγον ὡς ἀποκρίσιν τῆς βραδείας ἢ ἀτελοῦς αὐτῆς ἐφαρμογῆς. Ὅπως δὴποτε ἐφύρθη ἡμῖν πρὸ τοῦ διλήματος νὰ πιστεύσῃ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Εὐρώπης ἢ κυρώσαντας ἐκ μυστικῆς ὁροῦ ἀνεφαρμόστους ἄνευ διασείσεως ἐκ βάρων τοῦ τουρκικοῦ κράτους, ὅπερ ἐκαυχῶντο ὡς σώσαντες καὶ στερεώσαντες ἐν Βερολίῳ, ἢ ἐκ τῶν προτέρων ἀπόφασιν ἔχοντας, νὰ θεωρήσωσιν ὡς ἐπουσιώδη καὶ οὐδόλους κατεργασθῶσαν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν εἰς τοὺς γείτονας καὶ τοὺς ὑπηκόους τοῦ Σουλτάνου διατάξεων τῆς συνθήκης. Ἡ τελευταία τῶν ὑποθέσεων τούτων ἀπεδείχθη ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα πολὺ τῆς πρώτης βασιμωτέρα. Οὐσιώδεις ὄροι τῆς συνθήκης ἦσαν οἱ ὀρίζοντες τὰ ἐκ τοῦ πολέμου λάφυρα τῆς Ῥωσικῆς, οἱ ἐγείροντες αὐστριακὸν πρόχωμα κατὰ τῆς περαιτέρω αὐτῆς προόδου πρὸς νότον καὶ οἱ διὰ τῆς προσαρτητικῆς τῆς Κύπρου καὶ τῆς Βοσνίας ἀσφαλιζόντες τῇ λόρδῳ Βηκονσφιλδ καὶ τῇ κόμητι Ἀνδρέαση θριαμβευτικὴν δεξιῶσιν ἐν Βιέννῃ καὶ Λονδίῳ, ἐνὶ λόγῳ οἱ ἀμέσως σχετιζόμενοι πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ ἀφορῶντες εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἦτοι τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν οἰκούντων αὐτὴν λαῶν ἐφαίνοντο περιληφθέντες ἐν τῇ κειμένῳ τῆς συνθήκης μόνον ὅπως καταστρέψωσιν αὐτὴν μᾶλλον εὐπρόσπον, πρὸς ἀζήμιον ἱκανοποίησιν τοῦ ἐμφύτου παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ αἰσθηματος δικαιοσύνης καὶ προσωρινῆν τοῦλάχιστον κατασίγασιν τῶν κραυγῶν τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ ἀντιπολιτεύσεως. Καὶ οὕτως ὅμως ἐξηγέρθησαν οἱ φιλελεύθεροι θεωροῦντες ὡς ἀδικηθέντας ἦτοι ὀλίγα λαβόντας τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς πρὸ πάντων δὲ τὸν ἑλληνικόν. Ἀκμαζούσης ἔτι τῆς ὑπὲρ ἡμῶν σταυροφορίας ταύτης παρετήρη ἡ «Ἔρα» ἐν τῇ ἐπιθεωρήσει τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτι οὐσιώδεις ἐλάττωμα τῆς συνθήκης ἦτο οὐχὶ ὅτι ὀλίγα παρεχῶρι τοῖς ἀνατολικῶς λαοῖς, ἀλλ' ὅτι οὐδὲ ταῦτα ἐφρόντισεν ν' ἀσφαλίσει αὐτοῖς ὅπως δὴποτε, ρητῶς δὲ μάλιστα ἀπέριψεν οἱ συμβαλλόμενοι ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῶν συνεδριάσει πᾶσαν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν περὶ ὑποχρεώσεως αὐτῶν εἰς ἐκ-

τέλεσιν τῶν ἀποφασισθέντων, ἤτοι περὶ καταναγκασμοῦ τῆς Τουρκίας. Ἐφ' ὅσον παρῆντο ὁ χρόνος τὸ ἐλάχιστον αὐτὸ τῆς συνθήκης καθίστατο μᾶλλον κινεσθέντες, ὁ δὲ διχατῆς αὐτῆς εἰς διατάξεις προωρισμένας νὰ ἐκτελεσθῶσι καὶ εἰς ἄλλας προωρισμένας μόνον νὰ θεωρηθῶσιν ἐξηνήκασε μετ' οὐ πολὺ τούτῳ πρωταγωνιστήσαντας ἐν Βερολίῳ νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰς μᾶλλον τερατώδεις καὶ ἀπιστεύτους ἀντιφάσεις. Εἰς τοὺς μεμφομένους αὐτὸν, ὅτι ἐξηπάτησε καὶ ἐπρόδωκε τὴν Ἑλλάδα, ἀπεκρίνετο ὁ ἀγγλος πρωθυπουργὸς ὅτι ἂν ἐναντίας ἔδωκεν αὐτῇ δύο μεγάλας ἐπαρχίας· εἰς τοὺς ἐρωτῶντας πότε τέλος πάντων παραχωροῦνται αὐταὶ ἀπάντη ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, «ὅτι τὸ ζήτημα ὄζει περίττιδος.» Παρὰ μὲν τοῦ λόρδου Βεικονσφίλδ ἐμυθολογούμενον ὅτι ἔχοντες μέλλον πρόβει νὰ περιμένωμεν, παρὰ δὲ τοῦ λόρδου Σάλσβαρη ὅτι σοὶ παρέχοντες ἀπατηλὰς ἐλπίδας ἐξωθοῦσιν ἡμᾶς εἰς ἀνίστην ἀγῶνα», ἐν ἄλλοις λόγοις ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ περιμένωμεν τίποτε. Ὁργανὰ πρὸς πραγματοποιήσασιν τῶν μὲν ἐκτελεσίων ὄρων τῆς συνθήκης ἦσαν οἱ στρατοὶ τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Αὐστρίας, πρὸς δὲ ἐφαρμογὴν τῶν ἀφορώντων ἡμᾶς ἐν μόνον ἐπιτρέπετο ἡ πειθὴ.

Καίτοι εὐνοηθέντες διὰ θετικωτέρων ὑπὲρ αὐτῶν διατάξεων εὐρίσκοντο πράγματι εἰς ἴσην πρὸς ἡμᾶς μοῖραν οἱ Μαυροβούνιοι καὶ οἱ ἀναμένοντες διουικητικὴν χειραφέτησιν Χριστιανοὶ ὑπῆκοοι τοῦ Σουλτάνου. Περὶ διεθνῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐφαρμογῆς ἐπαρχιακῶν οργανισμῶν ὀλίγος ἐγένετο λόγος, ἐλλειπόντων τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοῦτο χρημάτων. Διοικητῆς τῆς Θεσσαλίας ἔλειεν ὁ Σερκέτ πασᾶς, τὰς ἀσιατικὰς ἐπαρχίας ἐνέμοντο οἱ Κοῦρδοὶ ἀνενοχλήτως, ἡ δὲ διπλωματία ἤρκειτο εἰς παραστάσεις καὶ παραινέσεις ἐν πληρεστάτῃ γνώσει, ὅτι οὔτε ἤθελεν, οὔτε ἴσως ἠδύνατο ἡ Πύλη νὰ ὑπακούσῃ. Ὁ πάντα ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψιν ἀναγκάζεται νὰ θεωρήσῃ τὸν ἐν Βερολίῳ συμβιβασμὸν, ἀπογοιμώμενον τῶν εἰκομῶν αὐτοῦ ὄρων, ὡς εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέψαντα κατ' οὐσίαν εἰμὴ μόνον εἰς τὸ νὰ παράσῃ τοὺς συμβαλλομένους ἀμέσως μὲν συμμετοχῶν εἰς τὸν προκλήθέντα ὑπὸ τῆς Ρωσίας πρῶτον διαμελισμὸν τοῦ τουρκικοῦ κράτους, κατὰ δὲ τὴν θεωρουμένην προτεχῆ καὶ ἀναπόφευκτον αὐτοῦ κατάπτωσιν ἀσφάλειαν κατὰ τῆς ἀρπαγῆς ὑπὸ τῶν Ρώσων τῆς λεοντείου μερίδος καὶ παροχὴν ταύτης ἐπὶ δικαίᾳ ἀμοιβῇ εἰς τὴν Αὐστρίαν. Ἀπὸ διετίας ἤδη οἱ συντάκται τοῦ βερολινείου συμβιβασμοῦ προσήλουν τὸν ὀφθαλμὸν, ὁ μὲν πρὸς νότον τοῦ Αἴμου, ὁ δὲ εἰς τὴν ἀλβανικὴν παραλίαν, ἕτεροι εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν καὶ ἄλλοι εἰς τὴν ἀνταλλαχὴν τῆς πόλεως ταύτης ἀντὶ τῆς Τεργέστης ἢ καὶ τῆς Βιέννης, κωφερόντες εἰς τὰς ἐπικλήσεις καὶ συνιστῶντες ὑπομονὴν εἰς τοὺς ἀπαιτούντας τὰ ἀδύνατα, ἤτοι τὸ ἐπιδικασθὲν αὐταῖς τεμάχιον Τουρκίας ἡ κρείττονα ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ Σουλτάνου τύχην. Ἐπὲρ τῶν τελευταίων τούτων εἰργάζετο εὐλιμῶδες ἡ μόνη καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς συνθήκης, ἀφιλοκερδῶς ἐργασθεῖσα Γαλλία. Εἰς τοιαύτην εὐρίσκετο ἀρχομένου τοῦ ἔχρος τὸ ζήτημα θέσιν, ὅτε ἐπῆλθεν ἡ μεταβαλοῦσα κατ' ἐπιρρῶναιαν τοῦλάχιστον τὴν ὄψιν τῶν πραγμάτων ἀπροσδόκητος ἐν Ἀγγλίᾳ τροπὴ τῆς κοινῆς γνώμης. Ἐνῶ πρὸ μικροῦ ἔτι τὰς κραυγὰς τῶν φιλελευθέρων κατὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ λόρδου Βεικονσφίλδ ὀνόμαζεν ἡ πιστὴ ἡχώ τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ κοινῶ φρονήματος, οἱ Κ α ρ ο ἰ ἀνάξιας τῆς προσοχῆς τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ», ἀφῆνης ὁ λαὸς οὗτος συνετάχθη πρὸς τοὺς ἀνάξια τῆς προσοχῆς αὐτοῦ λέγοντας τὴν προτεραιαν διὰ κολοσιαίας πλειοψηφίας. Τὰ αἷτια τοῦ ἀπροσδοκῆτου τούτου ἄλλατος πολὺπλοκα ὄντα καὶ ποικίλα, δύσκολον ἤθελεν εἶνε νὰ ἐκτεθῶσιν ἐνταῦθα μετὰ τῆς δευτέρας συντομίας. Πρωτεύον ὅμως μεταξύ τούτων φαίνεται ἡ ἐκ τῆς συμπλώσεως πολλῶν γεγονότων ὄψιμος ὀπωσθῶν ἀνακάλυψις ἰκανῶς μεγάλης δυσαναλογίας μεταξύ τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων τοῦ ἡγέτου τῶν συντηρητικῶν.

Περὶ ὑπουργοῦ τινος τῆς Μεγάλης Αἰκατερίνης λέγεται, ὅτι θέλων νὰ θαμβώσῃ τὴν περιηγουμένην ἄισσαν διὰ τῆς ἐπιδείξεως τῆς ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτοῦ ὀλιβιότητος τῆς Ρωσίας παρέταξεν εἰς τὴν δέουσαν ὀπτικὴν ἀπόστασιν ἐκατέρωθεν τῆς λεωφόρου θεατρικὰ παραπετάσματα εἰκονίζοντα μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς, εὐδαίμονας ἐπαύσεις, χρυσίζοντας στάχεις καὶ παχυχλόους λειμῶνας. Τὴν αὐτὴν περίπου μέθοδον, ἐρχίνοτο μέχρι τινὸς μεταχειρισθεὶς καὶ ὁ Βεικονσφίλδ πρὸς ἐκθάρβωσιν τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ, ὅτε μὲν κωνώμενος ὅτι ἠδυνήθη νὰ σύρῃ ἀναμωρεῖ ἐκ τοῦ ὠτίου τὴν Ρωσίαν εἰς Βερολίον, ὅτε δὲ ἐπιδεικνύων τὴν Κύπρον, ἄλλοτε παριστῶν τὴν Μικρασίαν μεταμορφωμένην μετ' ὀλίγων εἰς ἀνήθραν ἀγγλικὴν ἀποικίαν, τὰς Ἰνδικὰς κτήσεις ἀσφαλισθείσας δι' ἀνυπερβλήτων ἐπιστημονικῶν ὀρίων ἢ εἰκοσάκις χιλιάδας μυριάδας ἀπανταχοῦ τῆς ὑψηλῆς ἐσκαρμέντων ὑπνικῶν καὶ ἀποικίων τῆς Ἀγγλίας μελλούσας νὰ συσφιχθῶσιν εἰς συμπαγῆς γιγάντειον κράτος, δυνάμειον νὰ παρατάξῃ ἀντάξιον αὐτοῦ στρατόν. Ἀπὸ τῶν μεγαλοπρεπῶν τούτων ὀνείρων ἤλθον δυστυχῶς νὰ ἐξεγείρωσι τοὺς ἀκρατὰς τοῦ εὐρηντάστου ἀγορητοῦ, αἱ ὄρουγαι τῶν Ἰρλανδῶν γεωπόνων, τὰ γερεὰ κέραια τῶν ἐν Μικρασίᾳ λιμοκτονούντων ἢ σφαζομένων ὑπὸ τῶν Κιρκασίων, ἡ μάχηρα τῶν Ἀργανῶν καὶ τὰ ἀκόντια τῶν Ζουλοῦ. Τὸ βεικονφιλιδεῖον οἰκοδόμημα ἐγγύτερον ἐξετασθὲν ἀπεδείχθη ἰκανῶς ὀμοιον πρὸς τὰ χάρτινα μέγαρα τοῦ συμβούλου τῆς Αἰκατερίνης, ὁ δὲ ἀκριβὴς ἰσολογισμὸς τῆς πολιτείας τῶν συντηρητικῶν οὐδὲν ἄλλο παρίστα εἰμὴ πολυδαπάνους, αἰματηρὰς καὶ ἤδη μαρνανθείσας ἐν Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ δάφνας, ἐν δὲ Εὐρώπῃ περιορίζετο εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῆς Ρωσίας διὰ τῆς Αὐστρίας ὡς ἐπιδόξου διαδόχου τῶν κτήσεις τοῦ Σουλτάνου. Κατὰ τῆς ἀντικαταστάσεως, πρὸ πάντων ταύτης, ἦν ἐν ἐλλείψει ἄλλου ἐξύμνου ὡς ἀγγλικῶν πρότασιον οἱ συντηρητικοὶ ἐξηγέρθη ὁ Γλάδστων, ἀνακράξας τὸ πολυκρότον ἐκεῖνο· «Κατὰ τὰς χεῖρας!» ὅπως συντηρῶμεν ἀπασαν τὴν Εὐρώπην καὶ τὸν ἀνέδειξε τὴν ἐπιρροὴν πρωθυπουργόν. Ἀπὸ τῆς ἀνάδου αὐτοῦ εἰς τὴν ἐξουσίαν ἀρχεται κυρίως ἡ ἱστορία τοῦ παρόντος ἔτους, περιελαβὴν ὀλόκληρος εἰς μόνον τὸν ἀγῶνα ὃν ἀνέλαβεν ὅπως ἀποδόσῃ εἰς τοὺς Ἀνατολίτας τὴν Ἀνατολήν.

Τοῦ κ. Γλάδστωνος ἐθαυμάσαμεν πάντοτε τὸν χαρακτῆρα καὶ τοὺς λόγους, πεποιθητὴν ὅμως εἰς τὴν εὐδύωσιν τῶν ἔργων αὐτοῦ οὐδέποτε εἴχομεν μεγάλην, φρονούντες ὅτι αἱ διπλωματικαὶ δάφναι ἀνήκουσι δυστυχῶς ἀκόμη εἰς τοὺς ἀντὶ τοῦ δικαίου περιοριζομένους νὰ ἐξευρίσκωσι καὶ νὰ ἐπιδώκωσι μόνον τὸ ἐκάστοτε κατορθωτόν. Καὶ οὕτω ὅμως τὸ νὰ κρίνῃ τις τὸν ἀγῶνα, ὃν ἀνέλαβεν ὁ ἀνὴρ καὶ νὰ προεικῆσῃ τὴν τελικὴν αὐτοῦ ἔκβασιν ἐκ τῆς ἀπέλπιδος θέσεως, εἰς ἣν ὁ ἀγὼν οὗτος φαίνεται εὐρισκόμενος κατὰ τὴν παρούσαν ὥραν ἤθελεν εἶναι ἐπίσης ἀδικον ὅσον καὶ τὸ νὰ κρίνῃ ἐν ὄρα ἐντελοῦς ἐκλείψως περὶ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. Ἐκκρεμοῦς ἔτι οὔσης, ὡς ἐλπίζομεν, τῆς ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων καὶ καταπιεζομένων ἐστρατείας, δικαιοτέρας καὶ ἀσφαλέστερας φαίνονται ἡμῖν αἱ κρίσεις οὐχὶ ἐκ τῶν παρόντων ἀλλ' ἐκ τῶν προτέρων. Καὶ εἰς ταῦτα ὅμως περιοριζόμενοι ἀναγκαζόμεθα νὰ ὀμολογήσωμεν ὅτι τὸ σχέδιον τοῦ Γλάδστωνος, ὅσον ἐξάγεται οὐχὶ ἐκ τῶν βιαιστημάτων αὐτοῦ ὡς ἀντιπολιτευομένου, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐσκεμμένων αὐτοῦ δηλώσεων ὡς πρωθυπουργοῦ καὶ ἀνεξαρτήτως παντὸς ἀπροβλέπτου τυχήματος καθ' οὗ ἠδύνατο νὰ νικηθῆι, περιέκλειεν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ βαρὺ στοιχεῖον ἀποτυχίας, ἤτοι ἀντίρρῃσιν ἀνοικονόμητον καὶ μεγάλην. Τὸ σχέδιον τοῦτο συνίστατο κατ' οὐσίαν εἰς τὴν διὰ τῆς κοινῆς συμπράξεως τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ἐκτέλεσιν τῶν εὐνοϊκῶν τοῖς λαοῖς τῆς Ἀνατολῆς διατάξεων τῆς βερολινείου συνθήκης. Ἀλλ' ὅτε εἰς τοιοῦτον ἀπεδύετο ἐπιχείρημα προφανῶς ἤδη εἶχε καταστῆ ἐκ διετοῦς πείρας ὅτι εἰς τοιαύτην διόλουδὴποτε καταναγκασμοῦ ἐκτέλεσιν τῶν ὄρων τοῦ

των ἀντέκειντο τὰ συμφέροντα καὶ οἱ μύχιοι πόθοι κυβερνήσεων τινῶν, αἵτινες κατ' οὐδένα τρόπον ἔστεργον νὰ διακυβευθῇ τὸ κράτος τοῦ Σουλτάνου, ἀνέτοιμοι οὐταί εἰς τὸν ὑπὲρ διανομῆς τῆς κληρονομίας ἀγῶνα. Τὸ λόγιον. « Ἡ Τουρκία πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῇ ἢ ν' ἀποθάνῃ » εἶχεν ἀντικατασταθῆ σιωπηλῶς διὰ τοῦ, « Ἡ Τουρκία, πρέπει ν' ἀγωνιᾷ ἀμεταρρυθμιστος μέχρι οὐ κανονισθῇ μεταξύ τῶν ἐνδιαφερομένων τὸ ζήτημα τῆς διαδοχῆς. » Ἡ ἀνάγκη τῆς τοιαύτης παρατάσεως τῆς τουρκικῆς ἀγωνίας εἶχεν ἀναγνωρισθῆ ὡς ἀναμφισβητήτως ὑπερέτρα τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀφορώντων εἰς τοὺς Μαυροβουνίους, τοὺς Ἕλληνας, καὶ τοὺς ὑπηκόους τοῦ Σουλτάνου ἄρθρων τῆς συνθήκης, ὧν τὸ κύριον ἔπαυεν, ἅμα δι' αὐτοῦ ἠπειλεῖτο ἀσύμφορος ἐπίσπευσις τῆς μοιραίας καταστροφῆς. Τὴν τοιαύτην τῆς συνθήκης σιωπηλὴν ἐρμηνείαν ἐγνώριζεν βεβαίως, ἀλλὰ κατ' οὐδένα τρόπον ἔστεργε ν' ἀναγνωρίσῃ ὁ κ. Γλάδστων, ὁ ἐπιχειρήσας νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν εἰλικρινῆ αὐτῆς ἐφαρμογὴν διὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας, ἥ-τοι διὰ τῆς συνεργασίας αὐτῶν ἐκείνων, ὧν τ' ἀπόκρυφα συμφέροντα ἀντέκειντο εἰς τοιαύτην ἐφαρμογὴν. Τὸν παράγοντα τῶν συμφερόντων τούτων ἐξήρσεν ὁ τίμιος Ἄγγλος ὡς ἀνήθικον ἐκ τῶν ὑπολογισμῶν αὐτοῦ. Ἐκ τῆς ἀνηθικότητος ὅμως ταύτης οὐδὲν εἶπετο ὅτι ἦτο ὁ παράγων καὶ πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος περιττός. Ἄν ἡ αἰδῶς καθίστα δυσχερὲς τοῖς προσκαλουμένοις εἰς κοινὴν ἐργασίαν πρὸς ἐκτελέσειν τῶν ὅσα οἱ ἴδιοι ἀπεφάσισαν, ν' ἀντιτάξωσιν εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἐποφθαλμίαις καὶ συμφέροντα μὴ δυνάμενα νὰ ὁμολογηθῶσιν, εὐκολον ἀφ' ἑτέρου ἦτο αὐτοῖς κατὰ τὴν συνεργασίαν νὰ θυσιάζωσιν ἐν τῷ κρυπτῷ εἰς τὰ συμφέροντα ταῦτα τὸν ὀρθὸν δῆθεν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν. Ἡ εὐρωπαϊκὴ σύμπνοια τοῦ κ. Γλάδστωνος ἐν περιπτώσει ἐπιτυχίας ἔπρεπεν ἐξ ἄπαντος νὰ θεωρηθῆ ὡς ἐφαρμογὴ εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς καλουμένης ὑπὸ τῶν μελοποιῶν « συμφωνίας τῶν διαφωνιών », τὸ δὲ κατόρθωμα ἐφάμιλλον τοῦ μουσικοῦ πολέμου τοῦ Μαγερβέρου, ἐπιτυχόντος ἐν τοῖς « Οὐγγυνοῖς » νὰ συνηχθῶσιν ἄρμονικῶς τρεῖς ἐπὶ τῆς αὐτῆς στρατιωτικαὶ μουσικαὶ, ἴδιον ἐκάστη παιανίζουσαι μέλος.

Τὰ πρῶτα ἐν τούτοις μέτρα τοῦ νέου ὑπουργείου ἐστῆθησαν διὰ πληρεστάτης ἐπιτυχίας. Ἡ Γαλλία χαίρουσα ὅτε εὖρε τέλος πάντων συνοδοιπόρον ἐν τῇ ὁδῷ τῆς εὐθύτητος, ἦν ἀπὸ διετίας διήνυε μεμονωμένη, ἔτεινεν αὐτῷ ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας, ἡ Αὐστρία ὑπεσχέθη νὰ καταβιδάξῃ τὰς ἰδικὰς τῆς, οἱ ὑπόδουλοι ἀνατολίται ἤλιπταν κρείττονα κῆμέρας, οἱ Βούλγαροι εἶδον χρυσᾶ ὄνειρα, ἡ Τουρκία πρῶτην φορὰν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συνθήκης ἐφάνη ἐνθυμηθεῖσα ὅτι ἀνεγράφοντο ἐν αὐτῇ δικαιοδικαὶ μεταρρυθμίσεις καὶ εἰς ἡμᾶς; αὐτοὺς ἐφάνη λαμβάνουσα πραγματικὴν τινα ὑπόστασιν ἢ ἐπιδιαισθεῖσα ἡμῖν ἐν Βερολίνῳ εὐσεθῆς εὐχῆ. Ἐτι κάλλιον διέκειτο τὸ νέον ὑπουργεῖον ἐσωτερικῶς, ἐρχόμενον νὰ ἐφαρμόσῃ σχέδια ἐκ διαμέτρου ἐναντία εἰς τὰ τῶν προκατόχων του καὶ ἐν τούτοις ἀκριβῶς σύμφωνα τῇ συνθήκῃ ἐφ' ἣ οὔτοι ἐμεγαλοφρόνου. Τοῦτο καθίστα τὴν θέσιν τοῦ φιλελευθέρου ὑπουργείου οὐ μόνον ἠθικῶς, ἀλλὰ καὶ λογικῶς ἀκαταμάχητον, ἀφοῦ ἀδύνατον ἦτο εἰς τοὺς ἀντιπάλους ν' ἀντιτάξωσιν αὐτῷ τὴν σιωπηλῶς ἐπικρατήσαντα καὶ πρακτικὴν μὲν ἴσως, οὐχὶ ὅμως καὶ εὐπρόσωπον θεωρίαν τοῦ διαιρετοῦ τῆς συνθήκης εἰς ὁροὺς ἐκτελεσίμους καὶ εἰς μὴ τοιούτους. Τοιαῦτα ἔχων ἐφόδια προέβη ὁ Γλάδστων εἰς τὸν ἐπίμοχθον ἀγῶνα τοῦ ἐξαναγκασμοῦ οὐχὶ κυρίως τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ συνεργατῶν εἰς τὸ νὰ προτιμήσωσιν ἰδιοτελεῶν ἐφέσεων ὅσα ἐκύρωσαν ὡς ὀρθὰ καὶ δίκαια ἐν Βερολίνῳ.

Παρατρέχοντες τὴν ὑπερβαίνουσαν τὰ ὅρια τῆς ταχείας ταύτης ἐπιθεωρήσεως ἀνάλυσιν τῶν διπλωματικῶν κειμένων περιοριζόμεθα εἰς μόνον τὰ δύο σπουδαιότερα ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας τοῦ κ. Γλάδστωνος, τὴν ὑπὲρ ἡμῶν συνδιάσκεψιν καὶ τὴν ναυτικὴν διαδήλωσιν ὑπὲρ τῶν Μκυ-

ροβουίνων. Τῆς πρώτης ἡ ἀνέλπιστος καὶ ἀπρόσκοπτος ἐπιτυχία καὶ ἡ πέραν πάσης ἐλπίδος εὐνοϊκὴ ἡμῖν ὁμόφωνος αὐτῆς ἀπόφασις ἐξακολουθοῦσιν ἀποτελοῦσαι σκοτεινὸν αἴνευμα, τοῦ ὁποῦ οὐδεμία μέχρι τοῦδε ἐπροτάθη οὐδ' εὐλόγοιανὴς κἀν λύσις. Τί παθόντες καὶ τί σκοποῦντες οἱ μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης τοσοῦτον ἐπιφυλακτικοὶ καὶ δισταροὶ διπλωμάται, οἱ μὴ τολμήσαντες νὰ προβῶσι πέραν ἀορίστου εὐχῆς ἐν τῷ συνεδρίῳ συνῆλθον καὶ πάλιν θερμῆν τινα πρῶτην ἐν Βερολίνῳ καὶ ἄνευ ἐνστάσεως ἢ ἀντιρρήσεως τῆς παραμικρᾶς ἀπέκοψαν ἐκ τῆς Τουρκίας καὶ ἐπεδίκασαν ἡμῖν παμφηρεῖ ἀκριβῶς ὠρισμένην ἔκτασιν χώρας, οἷον ἀπὸ πολλοῦ ἤδη δὲν ἐβλέπομεν πλέον οὐδ' ἐν ὀνειρῷ, τὴν δὲ ἀποκοπὴν καὶ δωρεὰν ταύτην ἀνεκοίνωσαν τοῖς ἐνδιαφερομένοις ὑπὸ τὸν ἐπιβάλλοντα τύπον κοινῆς διακοινωνήσεως καὶ ἐκήρυξαν ἔπειτα δι' ἑτέρας διακοινωνήσεως οὐδὲ περαιτέρω συζητήσεως δεκτικὴν; Καὶ εὐνόητον μὲν εἶναι μέχρι τινὸς πῶς εἰς τοιοῦτο διπλωματικὸν τόλμημα πρόβησαν ἢ εὐνοῦς ἡμῖν Γαλλία καὶ ὁ θερμοκέφαλος τῆς Ἀγγλίας πρωθυπουργός, ὅπως ὅμως ἀκατάληπτον ἀπομένει πῶς ἐπίσθησαν νὰ μετάσχωσιν αὐτοῦ αἱ οὐδέποτε ἐξαιρητικὴν εὐνοίαν πρὸς ἡμᾶς τεκμηριώσασαι κυβερνήσεις, αὐταὶ ἐκεῖναι τὰς ὁποίας ἡ μεροληψία ὑπὲρ τῶν Σλάβων, ὁ πόθος τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς ἄλβανικῆς παραλίας ἢ ἀπλῶς τῆς ἡσυχίας καθίστων ἀπὸ διετίας χλιαρωτάτας τῶν ἡμετέρων ἀπαιτήσεων ὑπερμάχους. Τὸ γεγονός ἦτο τοσοῦτον δυσεξήγητον, ὥστε πρῶτην ἴσως φορὰν ἔτυχε νὰ εἴπῃ ἀπίθανον καὶ αὐτὸς ὁ ἐν Παρισίοις πανδαγμῶν ἀνταποκριτῆς τῶν « Καίρων », ἰσχυρισθεὶς ὅτι συγκατένευσαν ἡ Ῥωσσία, Αὐστρία, Γερμανία καὶ Ἰταλία ν' ἀπονειμῶσιν ἡμῖν τοιοῦτον θετικὸν τίτλον πιστεύουσαι, ὅτι αἱ ἐκ συμφώνου προτείνουσαι τὴν ὁροθεσίαν ταύτην Ἀγγλία καὶ Γαλλία εἶχον προνοήσει περὶ τοῦ αὐτῶς μόνως ἀποβλέποντος τρόπου τοῦ ἐκβιασμοῦ τῆς Τουρκίας εἰς παραδοχὴν τῆς κοινῆς ἀποφάσεως. Παραλείποντες ὅμως τὸ ἀπίθανον τῆς τοιαύτης τῶν διπλωματῶν ἀπάτης, ἢν ἡ ἐλαχίστη αἰτήσις ἐξηγήσεως ἤρκει νὰ προλάβῃ, πρέπει νὰ κατατηρήσωμεν, ὅτι ἡ δυσχερεία ἐνέκειτο οὐχὶ κυρίως εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐκβιαστοῦ τῆς Τουρκίας, ἀλλ' εἰς τὸν κίνδυνον καὶ τὰς δυνάμεις συνεπείας αὐτοῦ τοῦ ἐκβιασμοῦ, τὰς ὁποίας ἦσαν ἀπόρρητοι νὰ ἀντικρούσωσιν αἱ ἀντίθετα ἐπιδιώκουσαι συμφέροντα ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἰμοῦ κυβερνήσεις. Οὐδὲν ἐν τούτοις εἶχεν ἐπέλθει γεγονός δυνάμενον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν αἰφνιδίαν μεταβολὴν τῶν ἐπικρατούντων τὴν προτεραιάν τῆς Συνδικεφέσεως καὶ μελλόντων δυστυχῶς νὰ ἐπικρατήσωσι τὴν ἐπιόσταν φρονημάτων. Ἄλλ' ἂν ἔμεινε καὶ μένει ἀκόμη ἀνεξήγητον, δὲν ἦτο ἐκ τούτου ὀλιγώτερον εὐφρόσυνον τὸ θαῦμα, καθότι καίτοι μὴ γενομένου λόγου περὶ ἐκβιαστικῶν μέτρων, οὐδεὶς κατὰ τὰς πρώτας τοῦλάχιστον ἡμέρας ἐδικαιοῦτο νὰ ὑποστεύσῃ, ὅτι οἱ οὐ τω ῥητῶς ἀποφανθέντες καὶ πανηγυρικῶς ἀνακοινώσαντες τὸ βούλευμα αὐτῶν ἀντιπρόσωποι τῆς ὅλης Εὐρώπης δὲν ἐπρονόησαν καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ βουλευματος τούτου ἀφοῦ δὲν ἐπρόκειτο πλέον περὶ εὐχῆς, ἀλλὰ περὶ ἀποφάσεως κηρυχθείσης καὶ συζητήσεως ἀνεπιδέκτου. Πᾶς περὶ τούτου δισταγμὸς ἦτο ἀδικαιολόγητος, ἐκτὸς ἂν ἔστεργε τις νὰ συνοπθεῖσῃ, ὅτι ἡ Εὐρώπη ἔχουσα συμφέρον τι νὰ ἴδῃ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Τούρκους ἀλληλοσφαζόμενους καὶ ἀνεπαρκῆ ἢ βραδεῖαν εὐρίσκουσα πρὸς τοῦτο τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀορίστου εὐχῆς τοῦ Συνεδρίου ἐξέδωκεν ὀριστικὴν ἀπόφασιν, ὅπως ταχύτερον ἐξωθήσῃ τοὺς νεοθρᾶς ἐξοπλιζομένους Ἕλληνας εἰς τὴν παλαιστραν. Ἡ ὑπαρξὶς εὐρωπαϊκῆς συνεννοήσεως περὶ τῶν ἐφαρμοστέων κατὰ τῆς τουρκικῆς ἀπειθείας ἐκβιαστικῶν μέτρων ἐθεωρεῖτο οὐ μόνον παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ πάντων, ὡς οὕτως ἀναγκαῖον παράρτημα τοῦ ἐκδοθέντος βουλευματος, ὥστε τὰ ἐγκριτότερα εὐρωπαϊκὰ φύλλα ἡσυχολοῦντο ἤδη περὶ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἀποφασισθέντων μέτρων. Κατὰ

τὴν «Γαλλικὴν Δημοκρατίαν» ἐπρόκειτο ν' ἀποδιδοσθῆσθαι πεντάκις χιλίων γάλλων στρατιωτῶν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἠπείρου κατὰ τοὺς «Καιρούς» ἐσκόπευεν ὁ Γλάδστων νὰ ἐξουδετερώσῃ τὸν τουρκικὸν στόλον ἀνακαλῶν πάντας τοὺς ἐπ' αὐτοῦ ὑπηρετοῦντας ἀγγλοὺς ἀξιωματικοὺς· κατὰ τὰ «Ἡμερήσια Νέα» ἔμελλε νὰ διακοπῇ πᾶσα μεταξὺ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ Μικρασίας συγκοινωνία, ἄλλα δὲ φύλλα πιθανωτέρων ἐνόμιζον τὴν ἀσκησιν κοινῆς πίεσεως ἐν Κ)πόλει προβαίνουσης μέχρις ἀντικαταστάσεως τοῦ Σουλτάνου. Εἰς τὰς τοιαύτας ἀνιχνεύσεις ἐπέβαλε σιωπὴν βαρεῖα ἐπιτίμησις τῆς «Ἐφ. τῶν Συζητήσεων», παριστώσης, ὅτι ἀσύμφορον ἦτο νὰ προειδοποιηθῆται ἡ Πύλη περὶ τοῦ κινδύνου καθ' οὗ ἔπρεπε νὰ φυλαχθῇ ἐνθ' ἡ ὁμοφρονίᾳ Εὐρώπῃ σκοπίμως ἀπέκρυπτε τὸ ὄπλον ὅπερ ἀπεράσις νὰ μεταχειρισθῆ, ὅπως ὁ δι' αὐτοῦ ἐκβιασμός προκίψῃ πρῶτον νινὰ ἐξ ἀγνώστου τοῦ ὀρίζοντος σημείου, ἀπροσδόκητος, ἀκαταμάχτος, κεραυνόβολος. Ὅπως δὴ ποτε τοῦτο ἦτο ἰκανὸς ἀδιάφορον, ἡ δὲ οὐσία τοῦ ζητήματος ἐνέκειτο οὐχὶ εἰς τὸν τρόπον τοῦ καταναγκασμοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν πραγματικότητά τῆς περὶ αὐτοῦ ὁμοφωνίας, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ ἐκμηδενισθῇ πᾶσα ἀντίστασις τῆς Πύλης. Περὶ τῆς πραγματικότητος ταύτης παράλογος ἦτο πᾶς δισταγμός τὴν ἐποιοῦσαν τῆς παμφηφεί παραρχῆς ἡμῶν οὕτω θετικῶν τίτλου. Εὐλόγως λοιπὸν ὑψρανόμεθα καὶ ἠνάπομεν τὴν 5 Ἰουλίου βεγγαλικὰ πυρὰ εἰς τιμὴν τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας, συντάσσοντες δὲ ἐν σπουδῇ τὰς ἐθνικὰς δυνάμεις εἰς ἕνα κυρίως ὄψιν ἀγῶνα κατὰ τῶν Ἀλβανῶν καὶ τῆς ἀνεπιστήμου μόνον Τουρκίας. Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας πᾶς τις ἠναγκάζετο νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἐθαυματούργησε τὸ ἐπινόημα τῆς λύσεως τῶν διεθνῶν ζητημάτων διὰ τῆς ὁμοφωνίας τῶν διαφοριῶν καὶ νὰ θεωρήσῃ τὸν Γλάδστων ὡς τὸν Μαγευθῆρον τῆς πολιτικῆς.

Σκοπὸς τῆς συνδιασκέψεως ἦτο νὰ τεθῇ ἡ Ἑλλάς εἰς ἴσην μέραν πρὸς τὸ Μαυροβούνιον δι' ἐκδόσεως ὀριστικοῦ ὑπὲρ αὐτῆς τίτλου, ὅπως εὐθὺς ἔπειτα ἐπιδιώξῃ τὴν ὁμοφρονίαν Εὐρώπῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἀμφοτέρων τῶν ἀποφάσεων. Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἀρχεῖται κυρίως ἡ ἐκ τῶν λόγων μεταδόσις εἰς τὰ ἔργα, ἡτοι ἡ κρίσιμος περίοδος καθ' ἣν ἔμελλε ν' ἀποδειχθῇ ἂν ἦτο πράγματι δυνατὴ ἡ ἐπιτεύξις κοινῶν σκοποῦ διὰ τῆς συμπράξεως ἑταίρων ἰδίων ἐκάστου ἐπιδιωκόντων. Ἡ ἱστορία τοῦ Μαυροβουνιακοῦ ζητήματος ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἔμελλε ν' ἀρχίσθῃ ἐκβιαστικὴ ἐνέργεια δύναται νὰ συνοψισθῇ ὡς ἀκολουθῶς· ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἐπέδικασε διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Ἀγ. Στεφάνου εἰς τὴν ἡρωικῶς συναγωνισθεῖσαν ταύτην ἡγεμονίαν ἰκανὴν ἕκτασιν χώρας, ἧς τὰ ὅρια περιωρίσθησαν κατὰ τὸ ἡμισυ ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου καὶ δις ἔπειτα μετεκινήθησαν ὑπὸ τῆς διπλωματίας, ὅπως ἡ μεταβίβασίς ἀποβῇ εὐχερестέρα. Καὶ οὕτως ὁμοῦ ἀπεποιεῖτο ἡ Πύλη νὰ ἐκτελέσῃ τὰ συμφωνηθέντα ἀντιτάσσουσα εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συνεδρίου τὴν ἀπόφασιν τῶν Ἀλβανῶν καὶ ἐμπαίζουσα ἀπὸ διετίας τὴν Εὐρώπην, ἣτις ἔβλεπε τοῦτο καὶ ἠνείχετο ἐμπαίζομένη. Ὅπως ἐπιτεθῇ τέλος εἰς τὴν τοιαύτην κωμωδιαν συμμαχικὸς στόλος ἐκ δεκαεσσάρων μεγαλοσχήμενων θωρακωτῶν ἐξέπλευσε τὴν 15 Σεπτεμβρίου ἵνα καθυποτάξῃ πενιχρὰν πολίχνην καὶ κατισχύσῃ τῆς ἀντιτάξεως εἰς τὰ βουλευμάτα τῆς Εὐρώπης εὐαχρίμου στίφους σκληροτραχήλων δῆθεν Ἀλβανῶν. Αἱ ὀδηγίαι τῶν διοικούντων τὸν στόλον τοῦτον ἦσαν τοιαύται, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ ἐπὶ δύο ὄλους μῆνας ἀπρακτῶν, ἡ δὲ παρουσία αὐτοῦ τόνον ὀλίγον τῶρον ἐνέπνεεν εἰς τοὺς συμβούλους τοῦ Σουλτάνου, ὥστε ἀντὶ νὰ ὑπακούσῃ, ἐξικολούθησαν ἀταράχως συντάσσοντες δικαιοῦσεις. Τὴν ὅπισθεν τῶν Ἀλβανῶν ἀπόκρουσιν διεδέχθη αἰφνης ἡμέραν νινὰ ἀνυπόκριτος τῆς Πύλης ἀντίστασις καὶ δῆλωσις τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτῆς ἐν Δουσιγίνῳ, ὅτι ἤθελον ἀποκρούει διὰ τῆς βίας πᾶσαν παρ' οἰκονομῆσιν ἀποπειραν πρὸς κατάληψιν τῆς ἐπιδικασθείσης τῆ Μαυροβου-

νικῆς χώρας. Ἐνώπιον τοιαύτης δὴ τῆς ὁμοφρονίας ἔκρινε ὀπισθοδρομήσασιν οἱ ἀντιπροσωπεύοντες τὴν εὐρωπαϊκὴν ὁμοφρονίαν διοικηταὶ φοβεροῦ στόλου ἐπὶ τῶ λόγῳ ὅτι μόνον Ἀλβανούς καὶ οὐχὶ Τούρκους ἔλαβον ἐντολήν νὰ συμφρονίσωσιν ἀντιταμένους.

Τὴν ἐποιοῦσαν τῆς δραματικῆς ταύτης περιπετείας ἦτο τὴν 15 Ὀκτωβρίου τὸ τουρκικὸν θράσος προέβη μέχρις ἐπιδόσεως εἰς τὴν ἠνωμένην Εὐρώπην οὐχὶ πλέον διακοινώσεως, ἀλλ' ἀυθαδεστάτου τελεσιγράφου, δι' οὗ μόνον ἐπὶ ὅροις ἀπαρადέκτοις ἔστεργε νὰ παραδώτῃ ἢ μᾶλλον ν' ἀνταλλάξῃ τὸ Δουσιγίνον, ἀντὶ τῆς ὀριστικῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ στόλου καὶ τελείας ἐξοφλήσεως παντὸς ἄλλου ἐκκρεμοῦ λογαριασμοῦ. Εἰς τὴν πρόκλησιν ταύτην ἀντέταξεν ἡ Εὐρώπη ἀπλὴν ἀνταλλαγὴν σκέψεων περὶ κατασχέσεως τῶν τελωνείων Σμύρνης καὶ Θεσσαλονίκης, ἀπὸ τῆς ὁποίας παρητήθη τὴν ἐποιοῦσαν ὡς ἀκατορθώτου. Ὁ χειμὼν ἐν τούτοις ἐπήρχετο, ἡ θάλασσα καθίστατο τρικυμιώδης, ἡ θέσις τῶν θωρακωτῶν ἀπόρητος καὶ ἡ ἀποτυχία τῆς ναυτικῆς διαδηλώσεως προφανῆς, ὅτε αἰφνης καὶ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἡ Πύλη μεταβαλοῦσα γνώμην ἀυθορμητῶς ἀναγγέλλει τῶν πρεσβευτῶν τῆς Γερμανίας, ὅτι στέργει νὰ παραδώτῃ τὸ Δουσιγίνον καὶ παραδίδει τῶν ὄντι τοῦτο τῶν ἡγεμόνι Νικήτῃ, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως ἢ καὶ ἐνστάσεως τῶν ἐν αὐτῶν ἡρώων, οἵτινες τὴν προτεραιὴν ἀκόμη ἐπέδιδον τοῖς ἐν Σκόδρᾳ ἀντιπροσώποις τῶν δυνάμεων ἐπίσημον δῆλωσιν, καθ' ἣν ἐπρωτίμων φλόγας καὶ ἐρείπια τῆς προσαρτήσεως τῶ Μαυροβουνίου. Περιττὴ φαίνεται ἡμῖν ἡ προσθήκη παντὸς σχολίου εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀφήγησιν ὑπερακοῦσαν ὅπως ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἐπὶ τέλους παράδοσις τοῦ Δουσιγίνου πρέπει νὰ θεωρηθῇ πολὺ μᾶλλον ὡς ἀποτέλεσμα μυστικῆς τινὸς ἐπιταγῆς ψιθηρισθείσης εἰς τὸ ὠτίον τοῦ Σουλτάνου ἢ ὡς κατάρθωμα τῆς ναυτικῆς διαδηλώσεως. Διὰ ταύτης οὐδὲν ἄλλο καταρθώθη εἰμὴ μόνον ν' ἀποδειχθῇ ἡ ἀμβλύτης τοῦ γλαυκωτοῦ ὄπλου, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει κραταίωσις τῆς ἐπιπορῆς τοῦ Βίσταρκ, πρὸ πάντων ὁμοῦ ἡ δυσχερεία τοῦ νὰ μετακινήθῃ ἐν μόνον λιθάριον τοῦ καταρρέοντος τουρκικοῦ οἰκοδομήματος ἄνευ διασείσεως οὐ μόνον αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας. Τοῦτο κατέστησε πρόδηλον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἡ ἀπέναντι τοῦ συμμαχικοῦ στόλου συμπεριφορὰ τῆς Πύλης. Εὐρώπῃ ὁμοφρονίαν καὶ Τουρκία ἀπειθοῦσα φαίνεται ἀσυγχώρητος ὕβρις κατὰ τῆς λογικῆς, ἣτις ἐπιβάλλει ἡμῖν νὰ θεωρῶμεν τὴν τουρκικὴν ἀντίστασιν καὶ τὴν εὐρωπαϊκὴν διαφωνίαν ὡς τὰ ἀκριβέστερα τῶν συνωνύμων. Ὡς ὁ ἀστυνόμος ἐκεῖνος τῶν Παρισίων συνείθιζε νὰ λέγῃ περὶ οἰοῦντο ἐγκλήματος «Ζητήσατε τὴν γυναῖκα», οὕτω καὶ περὶ πάσης τουρκικῆς δυστροπίας δικαιούται τις νὰ εἴπῃ: «Ζητήσατε τὸν πρέσβυν». Ὅπως δὴ ποτε ἂ περὶ τοῦ Δουσιγίνου διπλωματικὸς ἀγὼν ἀπέβῃ οὕτως ἐπίπονος καὶ ἐργώδης, ὥστε ἠνάγκασε τὰς κυβερνήσεις νὰ σκεφθῶσιν, ὅτι ἂν προκειμένου περὶ προσαρτήσεως εἰς τὸ Μαυροβούνιον πολίχνης ὅκτω χιλιάδων κατοικίων δεκάκις τοῦλάχιστον προσέκρουσε κατ' ἐπικινδύων ὑφάλων ἢ εὐρωπαϊκῆ ὁμοφρονίαν, τὸ ναυάγιον αὐτῆς ἦτο ἐκ τῶν προτέρων ἀναπόφευκτον ἂν ἐπεχειροῖ νὰ προσαρτήσῃ τῇ Ἑλλάδι τὴν διὰ τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς συνδιασκέψεως ἐπιδικασθεῖσαν αὐτῇ δεκαπλασίαν τοῦλάχιστον ἕκτασιν γῆς. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀπόφασίς αὐτὴ ἔπρεπε νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἀναθεωρήσεως δεκτικῆς, ἡ δὲ πρὸ τριμηνίας ἀνεπίδεκτος πάσης περαιτέρω συζητήσεως κηρυχθεῖσα ὀροθεσία νὰ περικοπῇ εἰς βαθμὸν καθιστῶν τὴν ἐπιτεύξιν τῆς τουρκικῆς συναινέσεως κατορθωτῆν διὰ τῆς ἰσχύος, ἣν ἀπεδείχθη ἔχουσα ἐν τῶ μαυροβουνιωτικῷ ζητήματι ἡ εὐρωπαϊκὴ ὁμοφρονία.

Τὸ συμπέρασμα τῆς σκέψεως ταύτης διατυπωθὲν ἐν εἴδει προτάσεως δικιτησίας ἐνέσκηψεν ἐφ' ἡμᾶς ὡς ἀπροσδόκητος κερυνός. Πρέπει ἐν τούτοις νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἂν

οὐχὶ τοιαύτην πρότασιν τὴν παλινδρόμησιν ὅμως τοῦ ἡμέτερου ζητήματος ἠδύνατο νὰ προεικάζῃ ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ὁ ἀγογγύστως ὑποτασσόμενος εἰς τὰς ὑπαγορευσεις τῆς λογικῆς. Οὐδὲ μὴν εἶχε παρέλθει ἀπὸ τῆς συνδιασκέψεως ὅτε οἱ δισταγμοὶ καὶ αἱ περιστροφαὶ τῆς διπλωματίας ἤρξαντο καθιστῶσαι δυσχερῆ τὸν συμβιβασμὸν τῆς Εὐρώπης. Ὁ γαλλικὸς λαὸς καταληφθεὶς ὑπὸ πρωτοφανοῦς ἐν τοῖς χρονικοῖς αὐτοῦ πυριτιδοφοδίας δὲν ἐπέτρεπε τῇ κυβερνήσει οὐχὶ νὰ προπορευθῇ ἀλλ' οὐδὲ καὶν παραλλήλως πρὸς τὰς λοιπὰς νὰ βαδίσῃ. Ἡ ἀποστολὴ εἰς Ἑλλάδα ἐνὸς μόνοιο ἀξιωματικοῦ θεωρηθεῖσα ὡς κίνδυνος τῆς εἰρήνης ἀνεστάλη δι' ἀγρίων ἐν τῇ Βουλῇ ὠρυγῶν, τὰ δὲ πρὸ τοῦ Δουλοῖγνου γαλλικὰ πλοῖα ἐπρεπε ν' ἀνακληθῶσιν αὐθόρην, ἂν ἐπρόκειτο μίαν μόνον νὰ ριφθῇ σφαίρα. Εἰς τὸν τοιοῦτον ὑπὲρ παραβάσεως ἐκ φόβου ἐπισήμων διεθνῶν ὑποχρεώσεων ἀγῶνα διεκρίνοντο πρὸ πάντων αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ ἀριμάνειοι οἱ ἄλλοτε στενωπέως κραυγάζοντες ὅτε μὲν «Εἰς Πεκίνον» ὅτε δὲ «Εἰς Βερολίνον» καὶ ἀπαιτοῦντες ἤδη νὰ μεταπηδήσῃ ἡ Γαλλία ἀπὸ τοῦ ἵππου τοῦ Δὸν Κυχότου ἐπὶ τοῦ ὄνου Σάγγου Πάγγα, ἡ δὲ κυβερνήσις ἀναγκασζομένη νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῆς δημοτικότητος αὐτῆς καὶ τῆς ὑπολήψεως ἡ μᾶλλον τῆς τιμῆς τῆς Γαλλίας ἐδίσταζε μεταξὺ τούτων ἀναλογιζομένη τὰς ἐγγιζούσας ἐκλογάς. Οἱ λοιποὶ ἐκδύται τῆς βερολινεῖος ἀποφάσεως παρεδέχοντο μὲν τὸ ζήτημα ὡς εὐρωπαϊκόν, οὐδεὶς ὅμως οὔτε ὡς γερμανικόν, οὔτε ὡς Ἰταλικόν ἢ Ρωσικόν καὶ μόνον ἀκριβῶς κατ' εὐθείαν γραμμὴν παρατεταγμένοι ἔστεργον νὰ προχωρήσωσιν, ἀδῆλον δὲ ἦτο, ἂν προσετύγχανεν ἐν τῇ πορείᾳ τὸ ἐλάχιστον πρόσκομμα ἢ δυσβατός τις στενωπός, πῶς ἤθελον ὑπερβῆ ταύτην. ἀφοῦ οὐδεὶς ἔστεργεν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ προπορευθῇ ἐκ φόβου μὴ ἐγκαταλειφθῇ ὑπὸ τῶν ὀπισθεν ἐρχομένων. Πρῶτον ἔργον τοῦ Γλάδστωνος ἀναλαμβάνον τὴν ἐξουσίαν ὑπέρχε νὰ μηνύσῃ διὰ τοῦ κ. Γόσχεν τῷ Σουλτάνῳ ὅτι οὐδὲν ἔχει ἡ Ἀγγλία ἐξαιρετικὸν συμφέρον εἰς τὴν δικαιώσιν τοῦ τουρκικοῦ κράτους, ἐν ἄλλοις λόγοις ὅτι πρέπει πρῶτον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἢ νὰ μετοικησῇ εἰς Ἀσίαν. Ἄνευ τούτου ὅρου τοῦτου πᾶσα πίεσις ἀπέβαινε εἰς κενὴν κατὰ τοῦ πεποιθότος ὅτι ἤθελε θεωρηθῇ ὡς ἀντενδείξις τῆς χρήσεως παντός δραστηρίου τὸ ὅτι ἠδύνατο τοῦτο νὰ ἀποβῇ αὐτῷ θανατηφόρον.

Μεταξὺ ὅμως μεταρρυθμίσεως καὶ καταλύσεως τοῦ τουρκικοῦ κράτους, μόνος ὁ Γλάδστων ἦτο πρόθυμος νὰ ἐκλέξῃ οὐχὶ δὲ καὶ οἱ συνεργάται αὐτοῦ, ὧν τὰ σχέδια δὲν ἐξυπνέσει ὁ ἄμεσος θάνατος καὶ ἠδύνατο ν' ἀναβάλλῃ πέραν τοῦ δέοντος ἡ ἔστω καὶ πρόσκαιρος ἀνάρρωσις τοῦ ἀσθενοῦς. Ἄξιον προσέτι παρατηρήσεως εἶνε, ὅτι οὐδέποτε πλεονάζ ἐψιθυρίζοντο περὶ συμμαχιῶν καὶ μυστικῶν συνενουήσεων ἢ κατ' ἡν ἐποχὴν ἐλέγετο ἀκμάζουσα ἡ εὐρωπαϊκὴ ὁμοφωνία. Ταῦτα πάντα ἐδικαίουν εὐλόγους δισταγμοὺς, κατὰ τῶν ὁποίων οὐδὲν ἄλλο εἶχον ἐν ἀντιτάξωμεν ἀντιφάρμακον βλέποντες, εὐρυνόμενην τὴν τάφρον μεταξὺ τῆς αἰσιοδοξίας καὶ τῆς λογικῆς, εἰμὴ μόνην τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐξ ἰδιοσυγκρατίας αἰσιοδόξων ἐφημερίδων, παρ' ὧν ἐμανθάνομεν, ὅτι οὐδεμία πρέπει νὰ δίδεται σημασία εἰς φαινόμενα παροδικὰ καὶ ἀσυγχώρητον ἦτο νὰ διατάζωμεν περὶ τοῦ κύρους ἀποφάσεως, ἧς ἡ ἀθέτησις ἤθελε καταστήσει πάσας τῆς Εὐρώπης τὰς κυβερνήσεις γελοίας. Ἄλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ πάσας ἀνησύχει ἡμᾶς, γράφοντας ἀπὸ τῆς 9 Αὐγούστου τὰ κατωτέρω· «Ἐπεροβλικὴ φαίνεται ἡμῖν ἡ διδομένη σημασία εἰς τὸ ἐπιχειρήμα, ὅτι ἀδύνατον εἶνε νὰ στέρξῃ ἡ Εὐρώπη νὰ γίνῃ γελοία, ἀνεχομένη τὴν ἀθέτησιν τῶν ὑπ' αὐτῆς ἀποφασισθέντων. Ἄν ἐν μόνον, δύο ἢ καὶ τρία εὐρωπαϊκὰ κράτη ἐκήρυττον ἐπισήμως, ὅτι ἀπεφάσισάν τι, ἤθελον εἶχει εὐλογον ἀφορμὴν νὰ ροδῶνται μὴ γίνωσι γελοῖα ἐνώπιον τῶν ἄλλων ἂν δὲν ἐξτελείτο τὸ ἀπαφασισθῆν, ἀδύνατον ὅμως εἶνε

ἡμῖν νὰ ἐνοήσωμεν ἐνώπιον τῆς κινδυνέουσινα καταστάσεως πᾶσαι μοῦ αἱ εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις γελοῖαι, ὅτε οὐδεμία ἐξ αὐτῶν θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γελάτῃ. Οὐδεὶς ἐν χάρῃ «Κυκλώπων κινδυνεύει νὰ ἐνειδισθῇ ὡς μονόφθαλμος ἢ ἐν χάρῃ Ἠφαίστων διὰ χαλότητα ἢ ἄλλην ἡφαίστειον δυστυχίαν». Πλεῖστα ἐνὶ λόγῳ ἀπὸ τετραμηλίας δυσσίωνα σημεῖα προεμήνου τὴν ἐπελοθῶσαν τροπὴν καὶ τὴν ἐγκαίρωσιν κατ' εὐτυχίαν ἐνοηθεῖσαν ὑπὸ τῆς πρώην κυβερνήσεως ἀνάγκην τῆς ὑπερτάτης ἐνστάσεως τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, ὅπως μὴ ἀναγκασθῇ νὰ μιμηθῇ ἡ Ἑλλάς τοὺς πρὸ τοῦ Δουλοῖγνου ναυάρχους, ὀπισθοδρομοῦσα ἂν ἀντί Ἀλθανῶν εὕρισκεν αἰφνης ἐνώπιον αὐτῆς τὴν ὄλην Τουρκίαν, τῆς συναινέσει τῆς Εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας χρησιμοποιοῦσαν θεωρηκῶτα, Κιρκασίους, ἐρημώσεις καὶ σφαγὰς γυναικοπαίδων, ὅπως σωφρονίσῃ ἡμᾶς ἐκτελοῦντας Εὐρωπαϊκὴν ἀποφασιν οὐδὲ συζητήσεως πρὸ τριμηλίας δεκτικῆν. Πᾶν σχόλιον περὶ τῆς παρεχομένης ἤδη, ὡς φαίνεται, τοιαύτης ἀδείας νομιζομένη ἀργολογίαν, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα ἐν τούτοις ν' ἀντιστώμεν εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ ὑπενθυμίσωμεν τί ὁ Μαρκήσιος Σώλοβαρυ ἀπεκρίνετο ἐπανερχομένους ἐκ Βερολίνου εἰς τοὺς σχελιασμοὺς τῶν σήμερον καταχρόνων τὴν ἐξουσίαν. «Ἄσυνειδησία ἤθελεν εἶνε νὰ ἐξωθήσωμεν δι' ἀπατηλῶν ἐλπίδων ἀσθενὲς κράτος εἰς ἄνοιον ἀγῶνα, ἐκτός μόνον ἂν ἔχωμεν ἀπόφασιν νὰ βοηθήσωμεν αὐτόθυλικῶς.» Τοιαύτη ἀσυνειδησία, καθ' ἣς οὕτως ἐν τῷ εἰρηγεῖστο ὁ κατὰ τὸν κ. Γλάδστωνον ἐξαπατήσας καὶ προδοῦς τὴν Ἑλλάδα μισέλλην, ἀδύνατον εἶνε ἡμῖν νὰ ὑποθέσωμεν ἱκανὸν τὸν χρηστότατον τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν φιλελλήνων καὶ ἀδύνατον νὰ πιστεύσωμεν ὅτι κατὰ τὴν κρίσιν ὄραν δὲν θέλει τείνει εἰς ἡμᾶς ἐν ἀνάγκῃ καὶ μόνος τὴν χεῖρα, αἰσθανόμενος πόσον ἄδικον εἶνε νὰ καταβάλλῃ μόνη ἡ Ἑλλάς ὀλόκληρον τὴν δαπάνην τοῦ ἀποτυχόντος πειράματος τῆς ὁμοφωνίας τῶν διαφωτιστῶν.

Εἰς δὲ ἀπὸ τῆς ἐνσκήψεως τοῦ περὶ διαιτησίας ἀπαίου ἀγγέλματος ἀντέταξε κατ' αὐτοῦ ἡ ὁμοφωνία ἐξεγερθεῖσα συνείδησις τοῦ ἔθνους ἐν μόνον ἔχουσα ἰσχυρὰ πείσασιν. Εἰς τοὺς ἐρωτῶντας πῶς θέλει ἐπιβληθῇ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἰς τὸν τυχόν ἀπειθήσοντα τῶν διαφερομένων ἀποκρίνονται τῆς προτάσεως οἱ εἰσηγηταὶ παριστῶντες, ὅτι εὐκόλον εἶνε τῇ Εὐρώπῃ νὰ παράσχῃ εἰς τὸν εὐπειθῆ διαφερόμενον, εἴτε δηλ. τὴν Ἑλλάδα εἴτε τὴν Τουρκίαν ἀδιαφόρως διὰ ναυτικῆς ὑποστήριξεως, ἀδείας ἐξωτερικῆς στρατολογίας καὶ ἐν ἀνάγκῃ μικροῦ δανείου ἀρκούντα ἐφόδια, ὅπως κατισχύσῃ τοῦ ἀντιπάλου ἐν τῷ ἀγῶνι. Ἄλλ' ἀφοῦ τόσον εὐκόλον εἶνε τοῦτο, δὲν βλέπομεν διατι ἡ ὑποστήριξις αὕτη δὲν παρέχεται ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸν κάτοχον ἀποφάσεως Εὐρωπαϊκῆς. Ἐκτός ἂν ὑποθεθῶσιν οἱ ἐν Βερολίνῳ συνελθόντες οὐχὶ πολιτικοὶ ἄνδρες λύοντες τὸ ζήτημα διεθνές, ἀλλ' ἀκαδημαϊκοὶ ἀπορρινωμένοι περὶ ζητήματος ἐθνογραφικοῦ τὸ ἄτοπον τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι οἱ αὐτοὶ δικασταὶ δύνανται νὰ εὕρωσιν ἐν τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ἀξίαν λόγου διαφορὰν ἐκ τῆς ἰδιότητος αὐτῶν ὡς μεσολαβούντων ἢ ὡς διαιτητῶν εἶνε οὕτω προφανές, ὥστε πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ ἀπαιτεῖται ὁ ὄγκος τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας, ἢ πρὸ πολλῶν δηλ. φοβίζουσα ἡμᾶς ἑλληψις τοῦ δυναμέτου νὰ γελάσῃ. Τοιοῦτό τι περίπου ὡμολόγησεν ἡ «Ἐφημ. τῶν Συζητήσεων» ἀποφαινομένη ὅτι ἐν Εὐρωπαϊκῇ ὁμοφωνίᾳ εἶνε ἡ ὀπισθοδρομία εἰς ν ε α ἰ σ χ ὕ ν η ς.

Ἡολύ φοδοῦμεθα ὅτι ἂν πέρυσιν ἐλέγοντο τοιαῦτα ἀντι ἂ ν ε υ α ἰ σ χ ὕ ν η ς ἤθελε βροντοφωνῆσει ὁ Γλάδστωνος: «Ἄ ν ε υ α ἰ δ ο ὕ ς». Τὸ μόνον δυνάμενον ν' ἀντιταχθῇ εἰς ἡμᾶς ἀκαταμάχητον ἐπιχειρήμα εἶνε τὸ γνωστὸν τοῦ Πασχάλη: «Ἄν ὁ ἔχων τέσσαρας ραβδούχους λέγει, ὅτι ἡ σελήνη εἶνε τετράγωνος καὶ σὺ ἓνα μόνον ἔχων ἰσχυρίζεσαι ὅτι εἶνε στρογγύλη, ἔχεις προφανῶς ἄδικον, ὡς δύναται νὰ σοὶ ἀποδείξῃ ξυλοφορτόνων σε». Εὐτυχῶς ἐπιτρέπεται ἡμῖν τουλάχιστον νὰ ἐλπίζωμεν, ὅτι τὴν ἐπιχειρήσιν τῆς

τοιούτης αποδείξεως θέλει αναλάβει μόνη ή Τουρκία. Ο ύπολογισμός των πιθανοτήτων ήμων επιτυχίας εν τῷ ἀγῶνι ἤθελεν ἔχει πολὺ μείζον ἐνδιαφέρον, ἂν ἐπρόκειτο ἡμῖν σήμερον αἵρεσις μεταξύ εἰρήνης καὶ πολέμου. Ἄλλ' εἰς ἣν θέσιν περιήλθον ἤδη τὰ πράγματα ὁ μόνος μεταξύ τούτων ἀρμόζων τρόπος ἀποφάσεως εἶνε ὁ τοῦ Βολτκίρου, ὅστις ἐκ τῶν ὑποβληθέντων αὐτῷ πρὸς ἐκλογὴν δύο ποιημάτων ἐν μόνον ἀναγνούς εἶπεν ἀδιστακτικῶς τῷ ποιητῆ: «Τύπως τὸ ἄλλο».

Οὕτω καὶ ἡμεῖς μόνης τῆς ὑποχωρήσεως ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ δεινὰ, τὴν ταπεινώσιν, τὴν ἀποθάρρυνσιν, τὸν μαρασμὸν, τὴν χρεωκοπίαν ἢ τὴν χειρονα ἴσως τούτων καταδίκην εἰς τὴν ποιήν των ἰσοβίων παρασκευαῶν ἐξωθούμεθα ἀναποδράστως εἰς ἔθλην ἀγῶνα τοῦτο μόνον γνωρίζοντες θετικῶς, ὅτι αἱ συνέπειαι αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ ὄσι χειρόνες τῆς ἀνακινήσεως ἀκρωσσεως τοῦ παραχωρηθέντος ἡμῖν τίτλου. Εἰς τὰς συμβουλάς τῆς Εὐρώπης ὑπηρεοῦσαμεν ἐφ' ὅσον ἦτο τοῦτο δυνατόν, οὐδόλως δὲ πταίομεν ἡμεῖς ἀν ἀναγκαζόμενοι ἤδη ν' ἀψηφίσωμεν τὰς χθές ἢ τὰς σήμερον ἀποφάσεις αὐτῆς, ἐκλέγομεν τὴν μᾶλλον συμφέρουσαν ἡμῖν ἀπειθειαν. Καταδικασθέντες ν' ἀποτίσωμεν ὅπως δῆποτε τὸ τίμημα τῆς εὐρωπαϊκῆς παλιμουρίας προτιμῶμεν νὰ καταβάλλωμεν πρὸς τοῦτο τὸ χρῆμα καὶ τὸ αἶμα μᾶλλον ἢ τὴν τιμὴν καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Πρακτορεῖον REUTER

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 12 Ἰανουαρίου 6.28 π. μ. Ἡ δίκη τῶν Ἰρλανδῶν ταραξίων ἀνεβλήθη μέχρι τῆς προσεχοῦς Πέμπτης. Τὸ μέρος τῆς δίκης τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν κατηγορίαν ἐπερατώθη.
Ἡ ἀγγλικὴ φρουρὰ ἐν Rochelstroom ἐξακολουθεῖ ἀντισταμένη ἔχει δὲ ἐφόδια ἐπάρκῃ δι' ἓνα μῆνα.
Οἱ «Καίριοι» σήμερον λέγουσιν, ὅτι ἀπαραίτητον καθήκον των Δυνάμεων εἶναι νὰ ἐπιμεινώσιν, ὅπως ἡ Τουρκία παραχωρήσῃ τῇ Ἑλλάδι τὰ ἐν Βερολίῳ ἀπορασιθέντα ὄρια.
τῶν Ἀγγλικῶν 98 1)2
τῶν Αἰγυπτιακῶν τῶν 5 0)0 94 7(8
" " 6 0)0 71
τῶν Τουρκικῶν 5 0)0 42 3)4
Ἑλλήν. δάνειον 6 0)0 ἐν Παρισίοις 380

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς χθές τὴν 2 μ. μ. ὦραν μεταβάς πεζῇ εἰς τὸν σιδηρόδρομον συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ὑπασιπτοῦ κ. Χατζηπέτρου, μετέβη διὰ τῆς ἀμαξοστοιχίας εἰς Πειραιᾶ, ἐπανῆλθε δ' ἐκεῖθεν περὶ τὴν ἑσπέραν.

— Αἱ μουσικαὶ παιανίζουσαι ἀνὰ τοὺς ὁδοὺς ἐμβατήρια καὶ κανονιοβολισμοὶ ἀπὸ τοῦ λόφου τῶν νυμφῶν χαίρειτόζουσι τὸ νέον ἔτος, ἐπὶ τῷ ὁποίῳ τελεῖται περὶ τὴν 10 π. μ. ὦραν δοξολογία ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ, κατὰ τὸ πρόγραμμα, ὅπερ χθές ἐδημοσιεύσαμεν.

— Χθές συνῆλθε τὸ γενικὸν συμβούλιον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἰς συνεδρίασιν, ὠρίσθη δὲ τὸ διανεμητέον μέρος α τῆς Τραπέζης διὰ τὴν λήξαν 6. ἐξαμηνίας 1880 ἐκ δραχ. 116.

— Ἰκανῶς ζωηρὰ ὑπῆρξε χθές ἡ ἐθιζομένη κατὰ τὰς ὁδοὺς Ἐρμού καὶ Αἰόλου συρροὴ ἀγοραστῶν δῶρων τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, προπεμπόντων διὰ συριγμῶν, καὶ φωνῶν τὸ παλαιὸν ἔτος.

— Χθές ἐγένοντο ἐν τῷ 20 πεζικῷ τάγματι προδιδαμοὶ ὑπαξιωματικῶν κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀρτι γενομένων ἐξετάσεως.

— Ἀνεχώρησεν ἐπ' ὀλιγοήμερον ἀδεία εἰς Ναύπλιον ὁ ὑφυγηγῆς κ. Νικόλαος Δημαρᾶς.

— Ἡ σπουρικὴ ἑφημερίς «Ἀριστοφάνης» βελτιωθεῖσα ἤδη ἀπὸ τῷ παρελθόντος φύλλου ἐκδίδεται ἐπὶ νέων βάσεων τὸ σήμερον δὲ διανεμηθησόμενον φύλλον περιέχει ποιήματα ὕλην.

— Ὁ ἐ Μαδύτων τῆς Θρακ. Χερσονήσου κ. Δομέσκος Σ. Τζελέπν ὑποστάς τὰς νενομισμένας ἐξετάσεις ἐνώπιον τῶν καθηγητῶν τῆς ἰατρικῆς σχολῆς ἠξιώθη τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος μὲ τὸν βαθμὸν λίαν καλῶς.

Ἑορτάζουσι

Σήμερον ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου οἱ κκ. Β. Βουδούρης, Β. Νιολόπουλος, Β. Σαπουτζάκης, Β. Μελάς, Β. Βούτουνας, Β. Πετιμεζᾶς, Β. Κάβσας, Β. Γιαννούλης, Β. Φιλίππιδης.

Αἱ κκ. Β. Ἄθ. Πετιμεζᾶ, Β. Δεκόζη Βούρου, Β. Χατζίσκου, Β. Ιουγιουκλῆ, Β. Ἀνδρονίκου, Β. Ζέρμα, Β. Π. Νέγκα, Β. Μ. Μανιατοπούλου.

Δὲν ἑορτάζουσιν

Αἱ κκ. Β. Χ. Ἀντωνοπούλου, Β. Ἀρτέμη, Β. Φ. Καρνελλοπούλου, Β. Λέκα καὶ οἱ κκ. Β. Σχινᾶς, Β. Κασβίκη, Β. Μ. Βαλασάκης.

Εἰς τὸ ΠΑΖΑΡ ΤΗΣ ΕΥΘΗΝΙΑΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Κοχλιάρια Περουῖνα καὶ Μιχαλίρια

Ἄγγλικὰ ἀ. ποιότητος ἐκ λευκοῦ μετάλλου ἀναλλοιώτου, (ὅπερ ἐγγυᾶται μὲ πᾶσαν συνέπειαν εὐθύνης),

Τὰ 36 τεμάχια πρὸς δραχ. ν. 33

Ἐπάρχουσι δὲ προσέτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ λευκομετάλλου ἐπαρῶν γυροφύμων καὶ μῆ:

Δίσκοι δαιδεῖς καὶ στρογγυλοὶ ἀπλοὶ καὶ μῆ.

Μιχαλίρια καὶ Περουῖνα ψητοῦ.

Περουῖνα σαλατικῶν.

Κοχλιάρια, καφέ, τεῖτου κ.λ.

Σακχαρολαδίδες, νέας κατασκευῆς.

Καφεδόχαι, Τεῖτοδόχαι, Γαλακτοδόχαι, Σακχαροθήκαι.

Πολυκήρια, Κηροπηγεῖα, ὕψηλὰ καὶ χαμηλὰ

Bougeoirs. Δοχίαι Γλυκοῦ κοχλιαρίων.

Στακτοθήκαι σιγάρων κ.λ. (ΣΤ—40α)

ΣΥΘΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ

ΚΗΠΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ

Παρὰ τοῖς ὑπουργείοις καὶ τῇ Ἀστυνομίᾳ.

Τὸ ἐντὸς τοῦ εὐρυχώρου καὶ ὠραίου τούτου κήπου καφνεῖον ἀνακαινισθὲν καὶ εὐπρεπισθὲν ἐσωτερικῶς τε καὶ κατὰ τὴν περιοχὴν, παρέχει τοῖς πελάταις αὐτοῦ ἀπὸ τοῦδε καὶ ζῦθον καλλίστης ποιότητος καὶ φαγητὰ κρύα καὶ περιποίησιν ἀρίστην, θέλει μένει δὲ ἀνοικτὸν εἰς τὸ ἐξῆς καὶ τὸ ἑσπέρας, ἐνῶ μέχρι τοῦδε τὸ ἑσπέρας ἔκλειε.

(ΣΤ—51 θ)

ΜΕΛΙΑ

ἀρίστης ποιότητος πωλοῦνται εἰς Πειραιᾶ παρὰ τῷ καταστήματι τῶν ἀδελφῶν Κ. Κόκκορια ὅπισθεν τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, εἰς Ἀθήνας δὲ παρὰ τῷ οἰνωπωλείῳ τοῦ Ι. Σοφιανοπούλου παρὰ τῇ Πύλῃ τῆς Ἀγορᾶς. Οἱ ἐπιθυμοῦντες προσελθέτωσαν καὶ θέλουσι μείνει κατὰ πολλὰ εὐχαριστημένοι διὰ τε τὴν ποιότητα καὶ συγκρατατικὴν τιμὴν των.

(ΣΤ—76 ς)

Τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἀπωλέσθη **ΚΥΡΩΝ** μαλλιαρὸς (δασύτριχος). Ὁ εὐρὼν αὐτὸν παρκαλεῖται νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ὁρας καὶ ἀμειψθήσεται γεναίως.

ΔΩΡΑ

ΤΟΥ

ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Οι φιλόκαλοι χαρτοπώλαι αδελφοί Γερασίμο έκόμισαν κατά τὸ σύνθημα εἰς τὸ ὑπὸ τὴν μεγάλην οἴκην Μελέ κατὰστῆμά των διάφορα ἀντικείμενα κομψὰ καὶ χρήσιμα δι' οἰκογενείας, οἱ προσερχόμενοι θέλουσιν εὐχαρστηθῆ διὰ τε τὴν ποιότητα καὶ σὴν τιμὴν.

Ἐπίσης εὐρίσκεται καὶ Σάπων Γλυκερίνης καθαρὸς καὶ γνήσιος. (ΣΤ—72 η)

VIN DE St RAPHAEL

Οἶνος Τονικοθεραπευτικὸς τοῦ ἁγίου Ραφαήλ

Ἐν Γαλλίᾳ ἐγένετο παραδεκτὸς εἰς ἅπαντα τα Νοσοκομεῖα καθ' ὅλον ἐν γένει τῶν ἀναρρώσεων, ὅπου ὑπάρχει ἀτονία, ἀναιμία, καχεξία, χλωρώσις (ὡς εἰς τὰς νέας κόρας, ὅπου ἡ ἀνάρρωσις βραδύνει, ὅπου ἐπῆλθε τοκετὸς, ὅπου ὑπάρχει ἑλληψις ὀρέξεως καὶ ἐν γένει ὅπου ἀπαιτεῖται ἡ διατήρησις τῆς ζωῆς καὶ τῆς υγείας ἢ χρῆσις αὐτοῦ τοῦ οἴνου ἔλαβε τὰ πρωτεῖα.

Οἱ γέροντες διὰ τῆς χρήσεως αὐτοῦ ἀπολαμβάνουν ἅπαντα τὰ πλεονεκτήματα τῆς ὀρέξεως, τῆς πέψεως καὶ τοῦ ὕπνου, δι' ὃ δικαίως ἀποκάλεσαν αὐτὸν οἶνον τῆς μακροβιότητος.

Εὐρίσκεται ἐν τῷ Φαρμακωπορείῳ Κ. Ὀλυμπίου ὁδὸς Ὀλυμπίου Ἑρμοῦ 206. (Ε—877α)

Εἰς τὸ Πάζαρ τῆς Εὐθύνιας

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Χοιρομήλα ἀγγλ. γνήσια ἀρίστης ποιότητος. Τέτοι ἀγγλ. καλλίστης ποιότητος.

Σοκολάτα τὸ πακέτον λ. 80. **Κακάον** λ. 65.

Ἄστακοί, Πέικεις καὶ παντὸς εἶδους ἀγγλικά καὶ γαλλικά τρόφιμα ὡς καὶ κρέατα καὶ Ἀνανάδες τοῦ κουτιοῦ.

Σπερματσέτα πρωτοφανῆ ἐν Ἑλλάδι ἀρίστης ποιότητος καὶ ἀπηλλαγμένα πάσης ἀκαταλληλίας τῶν γνωστών. (ΣΤ—43 ι)

Εἰς τὸ Πάζαρ τῆς Εὐθύνιας

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Πυροφυλακτῆρια Πυρολαβίδες, πτύα, σάρωθρα, φουσερά κλπ. χρήσιμα θερμάσεως.

Μηχαναὶ ψητοῦ Πισσθήρια δι' ἀντιγραφὴν ἐπιστολῶν.

Χρηματοκιβώτια σιδηρὰ, ὡς καὶ διὰ κοσμήματα.

Ποντικοπαγίδες διαρκῶς στημέναι.

Ἐρωλόγια, Ξυπνητήρια κλπ. ἀπὸ δραχ. νέας 1 ἔξ.

Σίδηρα σιδηρώματος, παντὸς εἶδους ψαλίδια πρὸς κώμων.

Ἐργαλεῖα διὰ κομψὰ ξυλουργήματα. (ΣΤ—44 θ)

Ἐκομίσθησαν ἐν τῷ καταστήματι

Κ. ΧΟΥΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ξύλα εἰς **σανίδας** διὰ λεπτὰς ἐργασίας (ppur, la découpure) ἤτοι noyer, maronnier blanc, ahonrerable mouchette κτλ.

Σχέδια διάφορα καὶ ἅπαντα τὰ χρειώδη πρὸς ἐργασίαν ἐργαλεῖα. (ΣΤ—3 ιδ)

Εἰς τὸ γνωστὸν **κτηνοτροφεῖον** Γουδῆ πωλεῖται ἄχυρον πρώτης ποιότητος καὶ εἰς συμφέρουσαν τιμὴν. Ὁ ἔχων ἀνάγκην ἄς ἀποταθῆ εἰς τὸ κρεοπωλεῖον τοῦ κυρίου Σπυρίδωνος Γκοῦμα καὶ Σας. (ΣΤ—62 ζ)

ΔΩΡΑ

ΤΟΥ

ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Διὰ πᾶσαν λεπτὴν καὶ εὐγενῆ καρδίαν οὐδὲν ἐκλεκτότερον καὶ αἰσθηματικώτερον τῶν ἀνθῶν. Δι' ἐλαχίστης δαπάνης δύναται τις νὰ προσφέρῃ ὡς δῶρον, ἀειθαλὲς ἄνθος εἰς ἀγαπητὸν πρόσωπον, ὡς ἐνθύμησιν φιλίας, εὐγνωμοσύνης, ὑπολήψεως, ἀγάπης κτλ. κτλ. Γάστραι καὶ ἀνοδοχεῖα πλήρη ἐκλεκτῶν ἀνθῶν κομισθέντων ἐκ Παρισίων ἐξετέθησαν ἀπὸ χθὲς εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κ. Μ. Καταίμπαλη πρὸς πώλησιν διὰ τὸ νέον ἔτος.

Ὁ βουλούμενος προσελθέτω. (ΣΤ—78 δ)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

Η ΜΑΣΑΛΛΙΑ

Τὸ γνωστὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου ξενοδοχεῖον ἡ **Μασσαλία** διευθυνόμενον ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν **ΑΣΣΑΝΗ** προσέλαβεν ἤδη διὰ τὸ ἐστιατόριον αὐτῶν νέον **Μάγειρον**, χρηματίζαντα τοιοῦτον εἰς διάφορα πρώτης τάξεως εὐρωπαϊκὰ ξενοδοχεῖα καὶ ἄρτι ἀφιχθέντα ἐνταῦθα.

Ἐκτὸς τῶν φαγητῶν **διὰ τοῦ καταλόγου** (a la carte), δίδει καὶ γεύματα, εἴτε ἐντὸς τοῦ ξενοδοχείου, ἐν ἰδιαιτέρῳ αἰθούσῃ, εἴτε καὶ ἐκτὸς τοῦ ξενοδοχείου κατὰ προηγουμένην παραγγελίαν.

Ἡ **μαγειρική** θὰ εἴνε γαλλικὴ καὶ ἀνατολικὴ διακρινόμενη διὰ τὴν καθαρότητα· αἱ δὲ τιμαὶ ἔσονται μέτρες.

Εὐρίσκονται δὲ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ **οἶνοι παντὸς εἶδους** εὐρωπαϊκοί, ἑλληνικοὶ ἀρίστης ποιότητος.

Τὸ κατάστημα θὰ μένη ἀνοικτὸν μέχρι τῆς 1 μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥρας, ὅτε θὰ εὐρίσκη τις κρῦα φαγητὰ jambons γαλαντίνας, σαλτσιτσότα κλπ.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

Η ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ἐν Πειραιεὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δημοσθένους, ὑπ' ἀριθ. 20 μετ' ἐπίπλων καινουργῶν καὶ ὑπηρεσίας προθύμου παρέχει δωμάτια τοῖς βουλομένοις πρὸς ἐν φράγ. (ΣΤ—75 ζ)

ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Εἰς τὸ κατάστημα

Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

Ὀδὸς Ἑρμοῦ

Κοιμφοτεχνήματα ἐκ ξύλου καὶ πηλοῦ τῆς Ἰταλίας καὶ Γαλλίας. **Εἰκόνες** τῆς Πομπηίας καὶ χρωμολιθογραφίας. **Ἀγγεῖα** φαγεντιανῶν, κοσμήματα ἐξ ἀρχαίων νομισμάτων.

Εἰδικότης καὶ εὐθηνία (ΣΤ—83 γ)

Καρποὶ Ζαχαρόπηκτοι διαφόρων εἰδῶν Fruits Glacés-Fruits cristallisés. Χάριν τῶν προσηχῶν ἐορτῶν ἐλήφθησαν ἐκ Μασσαλίας καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ καταστήματι

Σ ΠΑΠΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗ

καὶ **Πεπονίου** τεμάχια—Melon. Ὀδὸς Αἰόλου ἀριθ. 52. (ΣΤ—60ια)